

”GEMENK” KRANT

fl. 3,50

verschijnt eens in de twee maanden

NO. 30/31 5^e JAARGANG 1978

DUBBEL-
NUMMER

EEN
NIEUW JAAR
EEN NIEUW GEZICHT

Inhoud:

- blz.3 Redactioneel 'Oud en Nieuw'
- blz.4 Koek en Ei
- blz.5 Verspreiding, 'B'
- blz.6 -7 Wie inspekteert de inspektie
- blz.8 -9 Registratie 'Dwang' in psychiatrie
- blz.10-11 Moeilijke patienten
- blz.12 Opsporing verzocht
- blz.13 Klachtenbureau justitie-optreden
- blz.14-15 Voor Vrouwen
- blz.16-17 Dromen en Doen, een interview
- blz.18-19 Bloemen voor Cuypers
- blz.20-21 GRIJNS
- blz.22-23 Adressenlijst
- blz.24-39 Brieven
- blz.40-43 Tips en kontakten

Met bijdragen van:

Metty Orlemans
 Ada Blok
 Napoleon
 Christa Sontrop
 Pappillon Braber
 Dirk Frits Jongens
 F A H Coppens
 J Weber
 Frits Goedhart
 J J Simpelaar
 Maria
 Drs A W Peschar
 Ko Bakker
 J Bosters
 H Schoneveld
 J Weber
 Maureen v. Ravensberg
 Quo Vadis

Medewerkers:

Bert Bakker
 Loes van de Bedem
 Franca Berkvens
 Ilco van Buuren
 Liesbeth Crefeld
 Helmi Goudswaard
 Martine Groen
 Ton Hendrix
 Willem Maarschalkerweerd
 Anja Nieuwkoop
 Andries de Nooij
 Anke Poortinga
 Jaqueline van der Post
 Mieke Rotmensen
 Frits van Rijkevorsel
 Flip Schrameijer
 Frits Spangenberg
 Ada Struijs
 Peter Ulrich
 Kid Zuiderwijk

TELEFOON
 ALLEEN
 MAANDAG
 AVOND
 TUSSEN
 8 EN 10
 020 -
 792620.

LIJTGAVE
 STICHTING
 DE "GEEKENKRAANT"
 POSTBUS 3286
 AMSTERDAM
 POSTGIRO
 3058334
 GEMEENTEGIRO
 R 11.111

DE PRIJZEN
 VAN DE
 ABONNEMENTEN
 VOOR HET JAAR
 1979
 ZIJN NOG NIET
 BEKEND.

Warrig afscheid. OUD EN NIEUW

Nog een laatste gesprek. Alles is bijna gedacht. Nu nog even tegen elkaar zeggen. Nu kan het nog, voordat we uit elkaar gaan. Iedereen maakt het mee: uit het ouderlijk huis gaan. Van baan veranderen. Een echtscheiding. Het redaktielokaal verlaten. Kunnen de kinderen het wel aan? En wat moeten de ouders nu? Op je eigen benen staan: maar val je niet om?

VAN OUD NAAR NIEUW? GERUST! woedend

Ze redden het niet, we kunnen niet weggaan. Ze kunnen het veel beter dan wij. We zijn er niet gerust op, we stellen gerust, we eillen onvervangbaar zijn. Verongelijkt, woedend, ze hebben ons niet meer nodig. Ontkend, afgedaan, we hebben nu zeker niets meer over ze te zeggen. Maar ze kunnen het nog niet, dat zie je zo. Er moet nog zoveel gebeuren waar ze nog geen weet van hebben. Ze doen het beter dan wij, we moeten het in de hand houden. We zeggen ze gewoon niet alles, dan gaat het vanzelf wel mis. Heus, we weten het echt beter.

alleen

We vallen uit elkaar. Het lijkt alsof we onszelf weggegeven hebben. Wat bindt ons nu nog aan elkaar? Ieder gaar zijns weegs. Wat voel ik me bezadigd. Ik voel me leeg.

opgelucht

Ze maken het, het gaat goed! Ze nemen alles over wat wij hebben laten liggen, we hoeven ons niet meer schuldig te voelen. We krijgen weer tijd voor andere dingen.

VAN NIEUW NAAR OUD? GA MAAR!

We hebben nu wel genoeg gehoord. Hou je mond eens. Ik wil niets meer van jullie horen, we hebben allerlei ideeën. Daar hebben we de ruimte voor nodig. Want wij zijn nu eigenlijk het belangrijkste.

maar

Ik zie er best tegenop. Ik vind, dat jullie niet op mogen stappen. Het voelt, alsof een deel van ons opstapt. Waarom gaan jullie weg?

wie heeft het hier voor het zeggen

Eerst Oud, nu Nieuw. Het is moeilijk om te vragen, afhankelijk te zijn. Zij weten het zo goed, wij nog niet, Maar wij kunnen jullie adviezen en wijze raad niet toegediend blijven krijgen. Het lijkt wel, of jullie het moeilijk vinden om de macht als allesweter over te dragen.

schuldig

Ik heb het gevoel, dat ik jullie aan de kant zet. Eerst was het van jullie. Nu zetten wij onze schouders eronder.

OPGELUCHT

Jullie gaan weg. Het is moeilijk. Nu zijn wij er alleen nog. Maar het is wel duidelijk.

niet ALLES koek en ei in VOGELENZANG

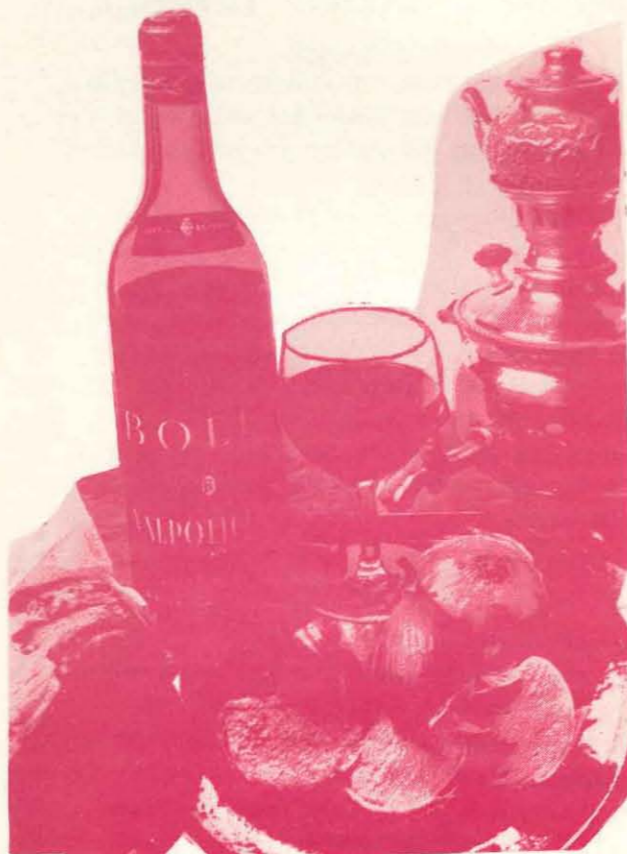
Psychiatrische werkers hekelen eenzijdigheid jubileumfestiviteiten.

BENNEBROEK - Lang niet alles is koek en ei in het psychiatrisch ziekenhuis Vogelenzang te Bennebroek. Nu het vijftigjarig bestaan van het instituut wordt gevierd met tal van festiviteiten, variërend van een bezoek van onze vorstin tot een wetenschappelijke bijeenkomst, wil een aantal personeelsleden van "Vogelenzang" daar de nadruk op leggen.

Gebrek aan geld en daardoor gebrek aan voldoende deskundig personeel is er de oorzaak van dat veel patiënten niet de zorg krijgen die ze verdienen, aldus de groep.

Door middel van pamfletten lieten deze personeelsleden gisteren de keerzijde van Vogelenzangs medialle zien aan de bezoekers van de bijeenkomst over psychiatrie, "Niet dat we hier tegen zijn", legden ze uit, "maar we vinden dat Vogelenzang zich als psychiatrisch ziekenhuis te eenzijdig presenteert. We vinden het noodzakelijk dat ook de minder rooskleurige kant in de openbaarheid komt".

Die minder rooskleurige kant betreft volgens de aan de bel trekkende groep met name de patiënten die het langst in het ziekenhuis verblijven. De mensen die zijn "uitbehandeld", waarvoor geen hoop op genezing bestaat. Kortom, de groep patiënten die in Vogelenzang weliswaar het grootst is (circa vierhonderd van de zeshonderdvijftig) maar waar de moderne psychiatrie geen eer aan kan behalen.

Het zijn zo benadrukken de pamfletten verspreidende personeelsleden, intussen wel de patiënten die het meeste geld inbrengen. De verzorging die ze daarvoor krijgen is zo'n hoge verpleegprijs lang niet waard, vinden zij. In plaats van de verpleegkosten volledig ten goede te laten komen aan de verzorging van die "verblijfs-patiënten, verdwijnt een fors deel ervan naar de andere afdelingen.

Uit het Haarlems Dagblad van 16 september 1978.

de verspreiding

Nog steeds zijn er inrichtingen en klinieken waar de Gekkenkrant niet wordt gelezen (hoe is het mogelijk!).

Daarom doen we hierbij een oproep aan patiënten en ex-patiënten in o.a. de volgende inrichtingen en klinieken, zich aan te melden als verspreider:

Queridohuis Amsterdam
Pompe kliniek Nijmegen
Gregorius Brunssum
Groot Gaffel Warnsfeld
Sinnai Amersfoort
Bethesda Vlissingen
Provinciaal Ziekenhuis Castricum
Veren. Ziekenhuizen Zutphen
Jelgersma Oegstgeest
Lichtenberg Amersfoort
Lukas Amsterdam
Bethesda Hoogeveen
Bonifacius Leeuwarden
Veluweland Lunteren
Berkeroord Nijmegen

Mensen die nog andere inrichtingen of paviljoens kennen waar de Gekkenkrant niet door-dringt, laat het ons moet spoed weten!!
Schrijven: Postbus 3286 Amsterdam
of bellen: 020 - 79 26 20 (ma-avond).

de verspreiding

BON BON BON BON BON BON BON BON

Natuurlijk wil ik die krant verspreiden, en wel in:

Naam inrichting:
Adres:

Ik denk ..... exemplaren kwijt te kunnen, stuur de stapel naar:

Naam:
Adres:
Woonplaats: Postcode:

de verspreiding

tevree met de b.?

TEVREE MET DE B is een werkboek over de opleiding tot psychiatries verpleegkundige, Je kunt het bestellen door overmaking van f. 13,20 op giro 24 65 585 t.n.v. Stichting Vrije Sentra te Utrecht o.v.v. Tevree met de B?

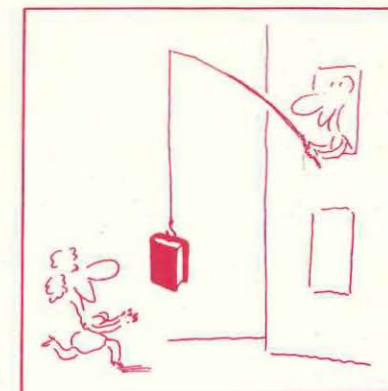
In hoofdstuk 1 wordt uitgebreid ingegaan op de CAO en de ontwikkelingen daar omheen. Ook wordt er aandacht besteed aan de beroepsverantwoordelijkheid en - aansprakelijkheid van de (leerling)verpleegkundige.

Hoofdstuk 2 handelt over de opleiding. De huidige inservice-opleiding wordt krities onder de loep genomen. Ook wordt ingegaan op de ontwikkelingen binnen de verpleegkundige opleidingen (m.n. MBO-V en HBO-V).

Hoofdstuk 3 gaat over de democratiseringsmogelijkheden van de Stichting en bespreekt de mogelijkheden en onmogelijkheden van de Ondernemingsraad.

In hoofdstuk 4 is geprobeerd wat orde te scheppen in de warboel van overheidsorganen en overheidskommissies, opdat duidelijker wordt hoe je een nieuw verschenen rapport of advies moet plaatsen en beoordelen.

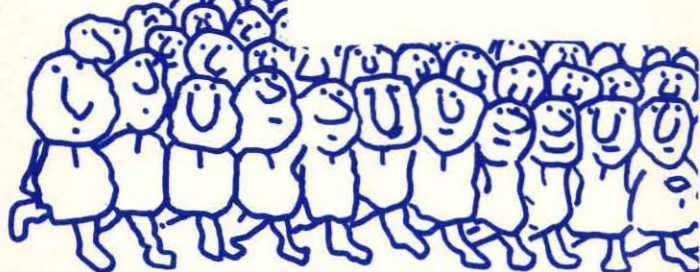
Tenslotte geven we in hoofdstuk 5 een overzicht van de bestaande vakbonden en beroepsorganisaties die relevant zijn voor de (B) verpleegkundigen.

de verspreiding?

wie inspekteert de inspektie ?

"Gedrukt op hergebruikt papier" staat er op het verslag van de Geneeskundige (Hoofd-)inspektie voor de Geestelijke Volksgezondheid, over de jaren 1975 - 1976.

Na lezing van het rapport dringt zich de gedachte op dat ze in Den Haag zorgvuldiger omgaan met papier dan met de problemen van mensen in psychiatrische inrichtingen. Natuurlijk worden de verplichte nummers weer eens weggegeven: Te weinig tussenvoorzieningen, slechte huisvesting en onvoldoende personeel. Je hoeft geen inspekteur te zijn om daar achter te komen. Voor wie het niet weet: De Inspektie bestaat uit een Hoofdinspektie - die brengt haar tijd voornamelijk door met studeren en vergaderen - en vijf regionale inspekties. Met de laatsten hebben de bewoners van psychiatrische inrichtingen het "meest" te maken.

Deze regionale inspekties moeten erop letten dat de mensen in de inrichtingen een goede behandeling krijgen. Als het goed is, bewaken ze niet alleen de algemene situatie, maar houden ze ook toezicht op de behandeling van elke patiënt afzonderlijk. Dat houdt ook in dat iemand die ergens klachten over heeft, het recht heeft naar de inspektie te stappen. Deze kan een onderzoek houden in de betreffende instelling. Dat kan ertoe leiden dat er een opdracht tot verbetering gegeven wordt. Ook is de inspekteur bevoegd om een klacht bij het medisch tuchtcollege in te dienen. Ja zelfs kan hij in het uiterste geval de minister adviseren om de 'erkenning' van de inrichting maar in te trekken. In artikel 4 van de Krankzinnigenwet staat dat elke toepassing van een dwangmiddel, waarvan isoleren de meest favoriete lijkt te zijn, dagelijks in een register door de inrichting bijgehouden moet worden. Op elk moment kan de inspekteur dat register inzien.

De ervaring leert dat dat weinig gebeurt. Want wat valt er tenslotte in te zien als zo weinig inrichtingen hun dwangmaatregelen bijhouden?

Het is duidelijk dat het zo wel erg moeilijk wordt voor iemand die het bijvoorbeeld niet eens is met zijn of haar isolering of er bezwaar tegen maakt dat hem medicijnen worden opgedrongen, om verhaal te gaan halen bij de inspektie.

Tot nu toe heeft de inspektie zich nauwelijks druk gemaakt over het zo gebrekkig naleven van dit artikel vier. Zo blijft de situatie bestaan dat elke inrichting naar eigen believen en zonder verantwoording af te leggen, kan blijven spuiten, isoleren etc.

Al met al heeft de inspektie veel macht, maar ze maken er veel te weinig gebruik van. Daardoor hebben veel mensen het terechte idee dat de inspektie en de inrichtingen onder één hoedje spelen.

Steeds maar weer ook in dit laatste jaarverslag, maken de heren-inspektors zich er met een smoes vanaf. "Niet voldoende personeel", roepen ze in koor. Het is maar waar je je tijd in wilt steken. De inspektors praten liever met mensen van hun eigen stand zoals gemeente-bestuurders, ziekenhuis-directies en collega-psychiaters.

Van een paar inspektors blijft het nogal onduidelijk wat ze hebben uitgespookt. We moeten het doen met een beschrijving van "de ontwikkelingen in de regio". Inspekteur E. de Haan van de regio Groningen, Friesland en Drenthe heeft zijn verslag zelfs niet ingeleverd. Zeker te druk gehad met het verbouwen van zijn tweede huis.

Ergens in het rapport lezen we: "De Geestelijke Gezondheidszorg heeft in de afgelopen jaren een stroom van kritiek te verduren gehad. Deze kritiek

was vaak in een scherpe toon gesteld en had niet zelden een beschuldigend karakter, waarbij gesteld werd dat in deze tak van zorg de rechten van de patiënt(e) niet geëerbiedigd werden".

Die kritiek dringt zo langzamerhand tot iedereen door. Kennelijk niet tot de inspektie. Het lijkt in hun ogen allemaal best mee te vallen. Deze zin staat net op papier of mijn telefoon gaat. Een mevrouw beklagt zich erover dat haar zuster een elleboog heeft gebroken ten gevolge van de ruwe behandeling van een verpleger.

Hij was nog wel zo aardig geweest met vooraf te waarschuwen "Pas op, ik kan judo". Toen de mevrouw met haar klacht bij de behandelaars aankwam kreeg ze slechts een meewarige glimlach.

Bij lezing van de toch wel uiterst summiere verslagen springen een paar zaken in het oog. Zo heeft maar één inspekteur, die van Zuid-Holland en Zeeland een jaar lang klachtensprek-uur gehouden in een aantal psychiatrische ziekenhuizen. Zelf noemt hij het "een experiment welk nadrukkelijk een tijdelijk karakter had".

Daarmee lijkt het wel of het praten met patiënten en het behandelen van hun klachten een bijzaak is. Een extra-presentje waarvoor we de betreffende inspekteur dankbaar mogen zijn. Flauwe kul!

De klachten die bij dit "experiment" binnen kwamen, zijn door de inspekteur keurig geteld en gerangschikt, maar wat hij ermee heeft gedaan, blijft in nevelen gehuld. Zonder nadere verantwoording deelt hij de klachten in:

- objectiveerbare klachten, in die zin, dat in milieu of behandeling i.e.z. een aanwijsbare, dan wel invoelbare grond van een klacht lag
- klachten die zo nauw verweven waren met een pathologische beleving dat objectivering naar externe oorzaken niet mogelijk was".

Met dit soort mooie volzinnen, wordt bedoeld: Schrijf een klacht waarmee je het niet eens bent, gewoon toe aan de gekte van de klager en je bent van al het gelazer af. Want wie weet niet uit eigen ervaring, dat je eerst "normaal" moet zijn om te mogen klagen.

Verder lezen we in een bijlage:

"Uit een onderzoek naar het aantal zelfmoorden in psychiatrische ziekenhuizen is gebleken dat dit aantal 13 tot 20 maal hoger ligt dan in de rest van de Nederlandse Bevolking. Bovendien laat het zelfmoordverschijnsel in psychiatrische ziekenhuizen over de onderzochte vijf jaren een stijging zien".

Zo'n opmerking roept vragen op: wat zijn de exacte cijfers? In welke omstandigheden zijn die zelfmoorden gepleegd, hoe is de verdeling over de verschillende instituten? De inspektie blijft het antwoord schuldig. De heren hebben tot op heden weinig waar ge maakt van hun in de wet omschreven opdracht.

Toch hebben ze staatssecretaris Veder-Smit kunnen bewegen, hun aantal te doen uitbreiden. Misschien kan een 2^e kamerlid staatssecretaris Veder-Smit aan haar jasje trekken. Inmiddels hoeft U lieve lezer(es), niet stil te zitten. Immers er zijn andere mensen die de laksheid van de inspektie wel aan de kaak willen stellen maar nog te weinig bewijsmateriaal hebben.

Veel klachten bereiken de inspektie niet en uit het bovenstaande zal wel duidelijk zijn waarom. De mensen hebben er weinig vertrouwen in dat er iets mee gedaan wordt of weten helemaal niet dat ze bij de inspektie terecht kunnen.

Toch zouden we willen oproepen niet te aarzelen om, wanneer u dat nodig vindt, contact met de inspektie op te nemen. Bent U met hun antwoord niet tevreden, meldt ons dat dan. Wij willen al Uw klachten over de inspektie verzamelen, met Uw toestemming publiceren en doorspelen aan hen, die ermee aan het werk willen gaan.

Wanneer de staatssecretaris en de 2^e kamer, de inspektie niet controleert, moeten we het zelf maar gaan doen. Een zwartboek over de inspektie gedrukt op het hergebruikte papier van dit rapport, we kijken er naar uit.

REGISTRATIE 'DWANG' in de psychiatrie?

In augustus 1978 werden in de kamer vragen over de registratie van dwangmaatregelen gesteld aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid Mevr. Veder-Smit.

De inhoud van deze vragen is in het kort als volgt: "Een jaar geleden constateerde de Commissie van Dijk dat geen registratie van dwangmiddelen werd bijgehouden, heeft de Inspectie inmiddels een omschrijving gegeven voor het begrip "dwangmiddel"? Hoe luidt deze omschrijving? Zijn er inmiddels maatregelen genomen dat de wettelijke verplichting tot registratie ervan wordt nagekomen?"

Uit het antwoord van de Staatssecretaris, blijkt dat psychiatrische ziekenhuizen, ziekenhuizen met een psychiatrische afdeling en verpleegtehuizen voor geestelijk gestoorde met ingang van november 1978 zullen gaan registreren wanneer en hoe patiënten vrijheidsbeperkingen worden opgelegd. Hieronder moet worden verstaan: het gebruik van dwangbuizen, isoleercellen, spanlakens en wellicht (!) ook het toedienen van zwaar kalmerende medicijnen.

Mevrouw Veder-Smit wil de gegevens uit deze "voorlopige" registratie als richtsnoer hanteren bij de voorbereiding van een meer uitgewerkt registratiesysteem.

Hoewel mevrouw Veder-Smit een zekere registratie van dwangmaatregelen nodig vindt, blijft het volledig onduidelijk welke dwangmaatregelen nu voor registratie in aanmerking komen. De staatssecretaris spreekt van "bepaalde" maatregelen. Bedoelt zij hiermee alleen de bovengenoemde maatregelen, namelijk dwangbuizen, isoleercellen en "wellicht" de toediening van zwaar kalmerende medicijnen?

Dit moet nodig duidelijker gemaakt worden. Dat er wel meer dwang toegepast wordt, dan alleen bij isoleren en vastbinden, blijkt uit de resultaten van een enquête over de positie van de psychiatrische patiënt in Nederland, die in 1976 werd gehouden onder 581 psychiatrische patiënten en ex-patiënten.

Bij deze enquête zeggen de ondervraagden de volgende dwangmaatregelen te hebben ondergaan of te hebben gezien in de inrichting:

VANDAAG KRIJGEN MEUWER
JANSEN EN JAAP ZWART
EEN LEKKER GLAASJE LIM.

- Dwangmedikatie, maatregelen bij niet inname:
  - neus dichtknijpen als je de medicijnen niet wilt innemen
  - oplossen van het medicijn in water of limonade
  - inspuiten d.m.v. "injectie"
  - dreiging met "isoleer"
  - dreiging met afname van voorrechten (vrij wandelen e.d.)
- Verplichte deelname aan maaltijden
- Gedwongen voedsel tot zich te nemen
- Verboden buiten slaapuren in bed te zijn
- Wassen/baden onder toezicht
- Gebruik w.c. onder toezicht
- Toepassing electro-shocks
- Overplaatsing naar isoleerkamer
- Dwangjack, dwanglaken, dwangstoel
- Gedwongen gebruik anticonceptiemiddelen als de pil, de prikpil, spiraaltje, etc.
- 37 maal werd vermeld dat men iemand in de inrichting kende die tegen zijn/haar wil in was gecastreerd of gesteriliseerd!

En nog even wat dwangmedikatie betreft: niet "wellicht", maar zeker registreren. We eisen nu van de inspectie dat deze binnen een jaar verslag doet van haar ervaringen en conclusies met betrekking tot registratie van dwangmaatregelen in inrichtingen. Het moet gewoon afgelopen zijn dat personeel in psychiatrische inrichtingen op een oncontroleerbare manier beslissingen neemt over het leven van andere mensen.

Dat was in 1976, maar wij zijn er van overtuigd, dat er in de afgelopen 2 à 3 jaar nog weinig veranderd is. Dat blijkt ook wel uit de brieven die wij ontvangen. Met uitzondering misschien van het toepassen van elektroshocks. Dat is waarschijnlijk verminderd, ten gevolge van de NASA (Nationale Anti Shock Aktie).

Zekerheid hierover hebben wij echter niet: er is immers geen registratie.

Wij menen dat registratie van dwangmaatregelen een middel is om:

- a. patiënten de gelegenheid te geven zich hierover te beklagen
- b. de fundamentele vragen te stellen over de oorzaken, de zin en de toelaatbaarheid daarvan.

Voorlopig eisen wij dat elke vrijheidsbeperking en elke toepassing van dwang zwart op wit komt te staan.

Om welke dingen het gaat, kan gevonden worden in bovengenoemde lijst van maatregelen.

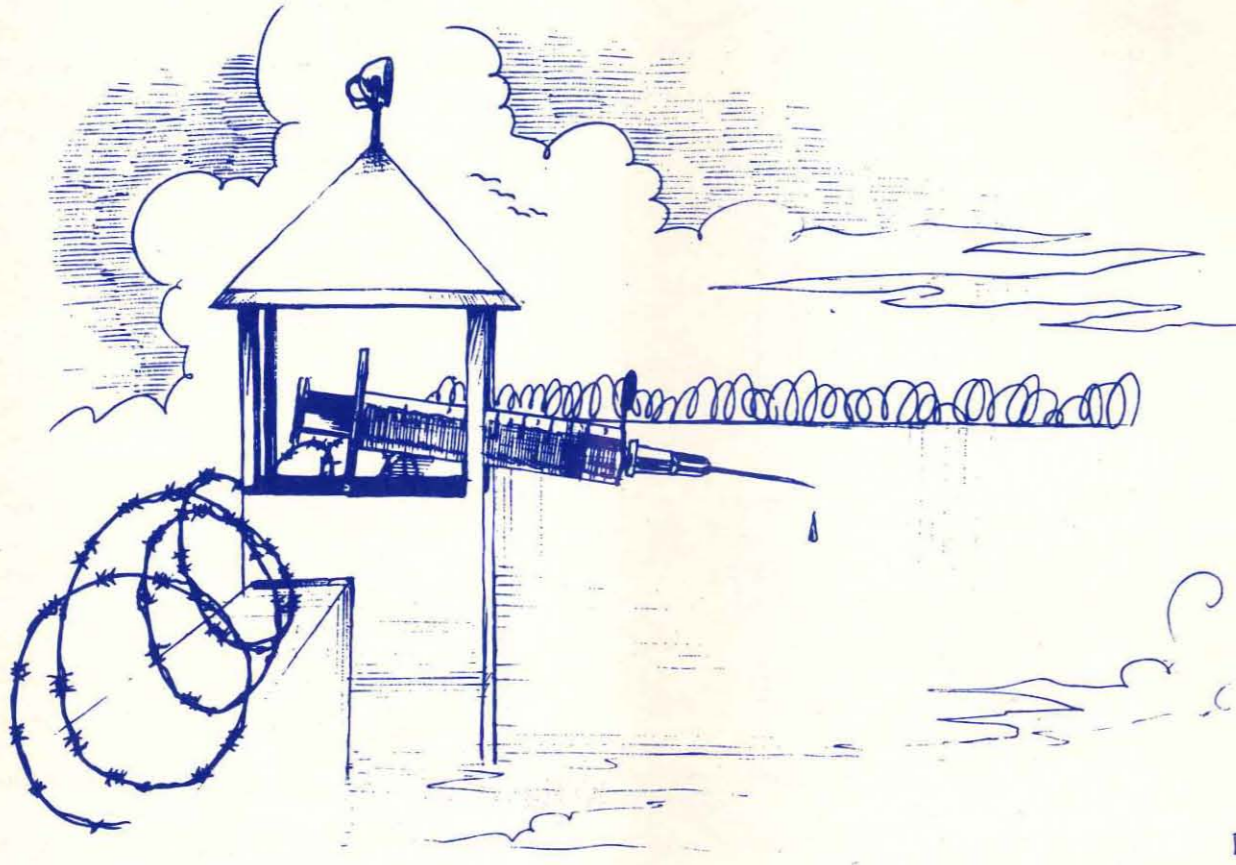
DWANGMAATREGELEN? REGISTREREN EN DAN AFSCHAFFEN!

MOEILIJKE PATIENTEN

Helpen of opbergen

Kort geleden kon de redactie van deze krant de hand leggen op een al wat ouder rapport van de Nationale Ziekenhuisraad. Het heet MOEILIJKE PATIENTEN en het gaat om speciale oplossingen voor een speciale groep mensen. Het was ons al langer bekend dat men bij het ministerie zat te broeden op een griezelig plan, maar niemand wist er het fijne van. Door dit rapport, dat al dateert van april 1976, wordt het allemaal wat duidelijker, maar niet minder griezelig.

Wie zijn die moeilijke patiënten en wat moet er volgens de autoriteiten mee gebeuren? Wie die groep is, schijnt de heren zelf niet helemaal duidelijk te zijn, want overal in het rapport wordt de groep weer anders omschreven. Een van die omschrijvingen is deze:

"...patiënten die zich kenmerken door een agressie die tot gevaarlijke daden kan leiden, door een verbitterde houding ten opzichte van de maatschappij en door ondermijnende activiteiten in de inrichtingen. Het zijn patiënten die door hun verleden, ziekte, karakter en instelling (...) in ongunstige zin opvallen".

Het zijn, zo wordt uit het rapport wel duidelijk, de mensen die erg kwaad zijn en waar de verplegers en ook de andere patiënten vaak bang voor zijn. Het gaat ook om een groep mensen die niet behandeld willen worden en die vaak jaren lang van de ene inrichting naar de andere zwerven.

Vroeger was het allemaal niet zo'n probleem, want toen zag men er geen been in om zo iemand met een TBR (ter beschikking van de regering gesteld) in één van de TBR gevangenissen op te sluiten. Een ander deel kwam in gewone inrichtingen terecht; onder het spanlaken, in de isoleer, platgespoten. Die dingen komen de laatste tijd echter wat minder voor, zodat er naar schatting 100 à 200 van deze patiënten overblijven die nergens worden opgenomen.

Prima, uitstekend, denken wij dan meteen. Het lijkt er echter op dat de mensen die kritiek hebben geleverd op dwangopnames en dwangbehandeling zo'n beetje verantwoordelijk gesteld worden voor het ontstaan van het probleem van "moeilijke patiënten". Zo

schrijft de vroegere plaatsvervangende Hoofdinspekteur voor de geestelijke Volksgezondheid, Dr. C. Buis, dat er de laatste jaren "VEELAL ONGERECHTVAARDIGDE KRITIEK" is geweest op het opnemen en vasthouden tegen de wil van de patiënten en het nemen van dwangmaatregelen.

Daardoor, zo redeneerde deze Inspekteur is het te begrijpen dat die inrichtingen liever geen mensen opnemen die met dwang moeten worden behandeld en die niet gemotiveerd zijn. Allemaal onzin natuurlijk. Ten eerste bestond dit probleem volgens dezelfde Dr. Buis al vóór 1965 toen er nog niet één aktiegroep in de psychiatrie bestond. Ten tweede praat dezelfde ambtenaar over de zogenaamde "vermaatschappelijking" die de laatste jaren in heel wat inrichtingen heeft plaats gevonden. Is dat soms ook het gevolg van "veelal ongerechtvaardigde kritiek?" Kom nou!

Feit blijft echter dat de inrichtingen zijn begonnen deze moeilijke patiënten buiten de deur te houden. In 1965 moest de staatssecretaris voor Volksgezondheid de inrichtingen met wettelijke dwang dreigen, voordat ze het weer gingen doen. Maar tien jaar later is het probleem opnieuw opgekomen, want hetzelfde dreigement komt opnieuw, deze keer van de eerder genoemde dokter Buis van de inspektie. Ook hij zegt in een brief ongeveer: Pas op of jullie worden gedwongen met de wet in de hand!

Het gevolg is een paar maanden later dat er een serie gesprekken wordt georganiseerd door de N. Z. R. de belangenvereniging van de ziekenhuizen en de inspektie samen. Eind 1975 en begin 1976 wordt in vier verschillende plaatsen in het land over deze kwestie gepraat: in Utrecht (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), in Beilen (voor de drie noordelijke provincies), in Warnsveld (Gelderland en Overijssel) en Venray (Brabant en Limburg). Aanwezig zijn telkens de direkties van vrijwel elke inrichting in deze provincies, een paar mensen van de inspektie en een paar van de Ziekenhuisraad.

Wie denkt dat al deze geneesheren met elkaar gaan praten wat ze aan deze groep mensen te bieden hebben, die heeft het natuurlijk mis. Het gaat helemaal niet om genezen of helpen, maar om opbergen en beveiligen. Er wordt op deze bijeenkomsten dan ook telkens geklaagd dat Justitie (Rechter en gevangenis dus) niet zoveel meer aan deze "gevallen" doet als vroeger. Hier en daar wordt de groep waar het om gaat ook wel "pre-delinkwent" genoemd. Dat is een deftig woord, dat betekent dat iemand later iets strafbaars zal gaan doen. En maar piekeren waar die mensen het beste kunnen worden opgesloten, zonder dat iemand zich ook maar één keer afvraagt of dat eigenlijk zomaar kan.

Maar nee, de gezamenlijke direktieuren en de mensen van de inspektie vinden het de gewoenste zaak van de wereld dat mensen worden opgeborgen omdat één of andere psychiater denkt dat ze weleens iets kunnen gaan doen dat verboden is.

Keer op keer wordt duidelijk dat inrichtingen eigenlijk niets met deze groep moeilijke patiënten kunnen beginnen. Ze zijn zogenaamd ongeneeslijk en bovendien willen ze helemaal niet worden "genezen".

Wij vinden dit rapport en de gedachtenwereld die je eruit tegemoet walmt een schoolvoorbeeld van wat er met de psychiatrie mis is. Er is maar één goede reden om iemand in een inrichting op te nemen, dat is wanneer je hem kunt helpen. Wanneer dát niet kan, dan niet, vinden wij. Van psychiatrie is in dit geval helemaal geen sprake. Wel van lastig en zogenaamd onmaatschappelijk gedrag. Maar waarom moeten er voor deze mensen een soort geheime gevangenisjes worden aangelegd? Waarom vinden psychiatrische inrichtingen en de inspektie dat een groep "onmaatschappelijken" hun verantwoordelijkheid is? Zelf spreken inspektie en inrichtingen voortdurend over verantwoordelijkheid, wij noemen het gewoon bemoeizucht. Wanneer we niet oppassen is straks elk probleem een psychiatrisch probleem en elke Nederlander een patiënt, moeilijk of niet.

OPSPORING VERZOCHT

Wanneer mensen weglopen uit psychiatrische inrichtingen, dan kan blijkbaar niet gesproken worden van een 'goede behandeling'. Deze mensen geven aan dat er in hun behandeling en in hun situatie iets niet goed zit.

Het komt daarbij nogal eens voor dat de familie van patiënten hier ongunstig op reageert, zich bedreigd voelt.

Vooraf geïnspireerd door deze verontrusting heeft de Geneeskundige Hoofdinspectie voor de Geestelijke Volksgezondheid samen met directeuren van inrichtingen een werkgroep gevormd. Deze werkgroep moest met aanbevelingen voor psychiatrische inrichtingen komen, wanneer mensen daar weglopen. Weglopen heet in deze kringen 'onttrekking aan de verpleging'.

Het is opvallend dat de werkgroep het met geen woord heeft over oorzaken van weglopen, laat staan om hier een onderzoek naar te doen.

In verband met hun aanbevelingen werpt de positie van vrijwillig opgenomen patiënten de meeste vragen op. Men meent n.l. dat, wanneer een vrijwillig opgenomen patiënt(e) wegloopt, staf en directie van een inrichting moeten en kunnen beoordelen welke 'gevaren' zijn ontstaan. Alleen al hun verwachting van een dreigend gevaar wordt voldoende geacht om zelf tot opsporing over te gaan. Indien men dat nodig vindt, zelfs met behulp van politie of justitie (via een inbewaringstelling of rechterlijke machtiging).

Tegen zo'n taakopvatting, die in het verlengde van justitie-taken ligt, hebben wij ernstige bezwaren. Bovendien is het toch een elementair beginsel in ons recht dat wordt uitgegaan van feiten en niet van verwachtingen?

Bij 'nazorg' staat ons iets geheel anders voor ogen, maar dit terzijde.

Ook het inlichten van familie of hulpverlenende instanties, wanneer men daarbij niet uitgaat van gemaakte afspraken bij de opname, is ontoelaatbaar.

In welke sfeer men in inrichtingen blijkbaar bereid is te werken, moge uit het volgende citaat nog eens blijken:

'Als de patiënt is opgespoord, waarbij de politie en het Openbaar Ministerie hulp kunnen hebben verleend, verdient het aanbeveling dat het ziekenhuis eventueel samen met een ambulante dienst zorg draagt voor het vervoer van de patiënt terug naar het ziekenhuis. Dit vervoer moet op deskundige wijze geschieden. Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven kan de politie verzocht worden assistentie te verlenen' (blz. 9). Het lijkt ons dat een dergelijke handelwijze niet bevorderlijk is voor een vertrouwensrelatie, die nodig is voor een goede behandeling.

Klachten bureau Justitie optreden

Per 1 september 1978 zal ook Utrecht beschikken over een buro waar burgers kunnen aankloppen met klachten over het optreden van politie of justitie. In Groningen, Leeuwarden, Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Arnhem en Eindhoven heeft een dergelijk buro zijn bestaansrecht al bewezen. Het Utrechtse klachtenburo is tot stand gekomen op initiatief van en in samenwerking tussen de Coornhert Liga en de Belangengroepering Wetsovertreders (BWO).

Door middel van een klachtenburo hopen genoemde organisaties de machteloosheid te doorbreken waarmee velen die met de politie of de justitie in aanraking komen, hebben te kampen. Vooral de zgn. "kansarmen" voelen deze machteloosheid tegenover het machtige justitiële overheidsapparaat dikwijls bevestigd of versterkt.

Het Klachtenburo Justitie-optreden Utrecht (KJU) richt zich op onderzoek naar aard en omvang van de klachten en op hulpverlening.

Het laatste zal voornamelijk geschieden met instanties werkzaam op het gebied van rechtshulp en maatschappelijke dienstverlening.

Het KJU stelt zich open voor klachten over het optreden van de politie, van degenen die werken in huizen van bewaring, gevangenissen of justitiële klinieken, van reklasserings maatschappelijk werkers, advocaten, officieren van justitie en rechters.

Het buro is gevestigd: Oude Gracht 371, Utrecht, voorlopig telefoonnummer: 030 - 31.38.24. De openingstijden zijn: Maandag en donderdag van 16 tot 20 uur. Vier professionele hulpverleners, afkomstig uit de juridische en maatschappelijke sector, zullen de klachten behandelen.

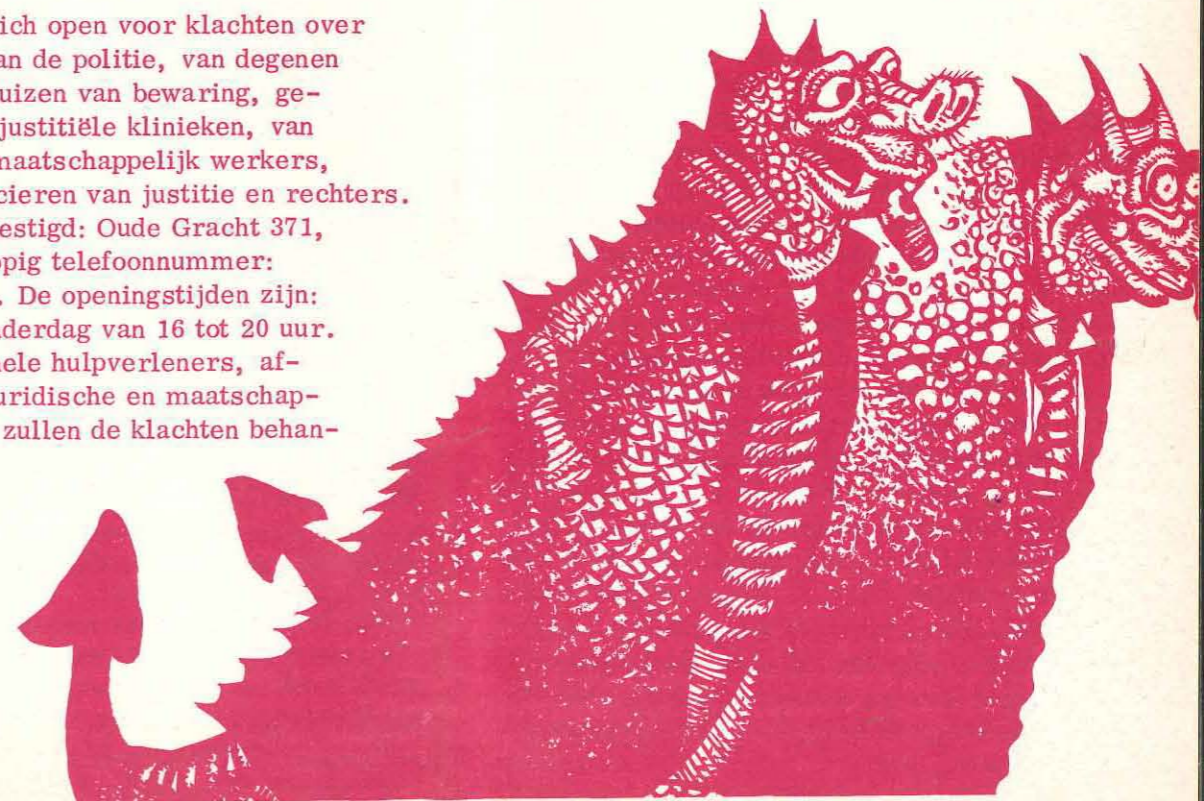

HALLO, verspreiders van de "gekkenkrant"

Kort geleden hebben we alle ons bekende verspreidings-adressen aangeschreven. Om te vragen hoe de verspreiding aldaar loopt. We hebben nog lang niet van iedereen een reactie ontvangen.

Het is voor ons erg belangrijk precies te weten hoeveel en waar er wordt verspreid. Dus laat iets van U horen s.v.p. !!

Schrijven naar: Postbus 3286 Amsterdam
Of bellen: 020 - 79 26 20 (ma-avond).

V♀♀R V R♀UWEN V♀♀R V R♀UWEN

VROUW DURFTE ETEN!

Opnameafdeling Dames-B, half twaalf 's morgens.

We zijn terug van ons dagelijkse wandelingetje van elf tot kwart over elf. Het vaste rondje over het terrein waar we als rondsjoekend groepje (het tempo afstemmend op de langzaamste) precies een kwartier over doen. Als vaste prik op de helft van de wandeling doen we het theehuis aan. Wie moe is kan even uitrusten en iedereen heeft de gelegenheid haar dagelijkse voorraad chocola, koekjes en toffees in te slaan. Zoete toevlucht in een troosteloze dag.

Meteen na de wandeling beginnen een paar vrouwen vast de tafels te dekken. Niet te snel, dan is het zo gauw klaar en dan zit je weer. Het eeuwigdurende wachtkamergevoel. De meesten zitten nu al aan tafel, staren zwijgend naar hun lege bord. Nog een kwartiertje wachten tot het gerammel van de karren de komst van het eten aankondigt. Normaal (thuis dus) kan ik op dit uur van de dag net m'n ontbijt naar binnen krijgen. De geur die van de dampende schalen afkomt maakt me misselijk. Al heb ik geen trek, ik eet toch. Het lukt me ook niet om te ontkomen aan dat typische inrichtingsgevoel dat aan tafel het duidelijkst is: dat je altijd te kort komt, dat er nooit genoeg is, dat je een strijd moet leveren om aan je trekken te komen. Dus toch maar eten. Ook al is het weer vies vandaag: een grijs-groene drabbige massa in de schalen. Spinazie, andijvie of postelijn? Ik kan het niet thuisbrengen. Ook niet als ik geproefd heb. M'n ogen op m'n bord gericht werk ik m'n warme prak naar binnen. Ik wil niet kijken naar het geknoei tegenover me en probeer niet te luisteren naar het gesmak en geslurp naast me. Vóór het toetje eerst het ronddelen van de medicijnen. Ik krijg mijn pillen fijngestampt en in een stuk ouwel gevouwen, omdat ze denken dat ik ze anders verdonkeremaan. De veel te grote prop blijft zoals altijd in m'n keel steken.

Ik verslik me en er komt wat van het bittere poeder in m'n mond. Gauw een hap joghurt er achteraan.

Ik heb geen aanvechting meer om te gaan gillen en schreeuwen van machteloosheid zoals in het begin. Om die walgelijke dwingende sleur. Geen dag die anders is dan de vorige, maar het went nooit.

Gezellig is anders. (je zit er weliswaar niet voor de gezelligheid, maar toch...). Het zou al een hele verbetering zijn als je zelf zou kunnen koken op de afdeling. Bijvoorbeeld met een groepje iedere dag, bij toerbeurt. En zelf de inkopen doen, zodat je kunt kiezen wat je wilt eten. (Maar ja, patiënten zelf laten kiezen gaat wel erg tegen de inrichtingsfilosofie in. Het is ook minder efficiënt dan de grote keuken waar de maaltijden voor 1000 mensen tegelijk klaargemaakt kunnen worden). Je zou in ieder geval weer iets te doen hebben. Zeker als huisvrouw voel je je extra schuldig als je opgenomen wordt: je kunt niet meer voor je gezin zorgen. En onthand omdat je helemaal niets meer hebt om voor te zorgen. Dat word je ook nog afgenomen, terwijl dat juist je sterke punt was.

In een neurosekliniek waar ik gezeten heb werkte je wekelijks met je eigen groep in de moestuin. Tuintherapie heette dat. Ik vond het heel lekker om in de aarde te wroeten en met plantjes en bollen en knollen bezig te zijn. Alsof ik daardoor weer met n'n beide benen op de grond kwam na een week vol praattherapieën. Het is ook leuk om 's avonds de sperciebonen te eten die je 's morgens met je groep geplukt hebt, je bent veel direkter bij het hele proces betrokken.

NET ZO DIK ALS JE MOEDER?

Eten. Een gewone dagelijkse levensbehoefte, die zoals wel vaker met die dingen, ook een beetje taboe zijn: je moet er niet te veel over praten. Toch is het wel belangrijk: eten wat je lekker vindt, dat er goed uitziet en met zorg is klaargemaakt. Het heeft te maken met aardig voor jezelf zijn: de energie die je in je eten stopt, stop je eigenlijk in jezelf, je bent wat je eet. Je lichaam vertelt je ook wat het nodig heeft voor een optimale conditie.

Toch eten mensen niet alleen om gezond te blijven. Het betekent veel meer: gezelligheid, warmte, ontspanning. De maaltijden zijn een aangename onderbreking in je dag. Of een moment waarop je je verhalen kwijt kunt en tijd en aandacht voor elkaar hebt.

Behalve gezond, lekker en noodzakelijk kan eten ook een probleem zijn. Als je te vaak te veel eet. Als je er niet meer mee op kunt houden en kilo's te zwaar weegt. Snoepen, zoetigheid eten wordt een vrouwelijke eigenschap genoemd.

V♀♀R V R♀UWEN V♀♀R V R♀UWEN

Een man zal niet zo gauw een doos bonbons kado krijgen. De slijter heeft een hoekje waar het bordje 'vrouwendrankjes' hangt. Daar staan zoete likeuren en advocaat. Teveel eten, geen maat kunnen houden, schijnt ook een typisch vrouwenprobleem te zijn. Als het al bij mannen voorkomt, dan zitten ze er kennelijk niet zo gauw mee. Waarom zitten vrouwen er dan wel mee, en waarom doen ze het?

Meestal liggen er een heleboel onvredegevoelens achter dat maar-door-eten. Je eet iets weg, of je probeert er iets mee te verzachten. Spanning bijvoorbeeld, of verveling. Je voelt je rot en je weet niet wat je er aan moet doen. Eigenlijk vind je het ook wel een beetje zielig voor jezelf, en om jezelf te troosten koop je een gebakje. Of twee, omdat het zo gek staat om één gebakje te kopen. Dan heb je toch nog iets leuks. Het vervelende is dat het daar niet bij blijft. Het rotgevoel zit er nog, en je gaat steeds meer eten.

Het wordt iets dwangmatig. Je weet dat je je misselijk zit te eten en toch kun je niet ophouden. Terwijl je eet voel je je misschien nog wel prettig, daarna alleen nog maar vervelender.

Een vies, vol gevoel in je lichaam. Bovendien voel je je schuldig dat je je zo hebt laten gaan, wat steeds sterker wordt naarmate het zich vaker gaat herhalen. Het is een probleem geworden dat jou steeds meer gaat beheersen. En je zit er helemaal in je eentje mee. Het gebeurt allemaal stiekum, niemand mag het merken, omdat je je er voor schaamt. Anderen mag je verwennen, jezelf niet. Aardig voor jezelf zijn is met jezelf bezig zijn, en dat hoort niet. Je hoort op anderen gericht te zijn. In die schuldgevoelens blijf je dan vaak steken, het belemmert je in het aanpakken van het echte probleem. Wat doe je er mee? Waarschijnlijk helpt het al als je door hebt wanneer je gaat eten, op welke momenten van de dag. Vaak maakt het deel uit van een heel ritueel dat je zelf hebt opgebouwd.

Je kunt er bijvoorbeeld tegen op zien om te gaan slapen. Het geeft dan een veilig en vertrouwd gevoel om alles volgens een vaste volgorde te doen (éérst de asbak legen en wat dingen opruimen enz.). Waarbij dan ook hoort: eerst nog wat lekkere dingen eten. Om het slapen gaan even uit te

stellen. Als je dat door hebt kun je proberen zo'n ritueel te doorbreken. Wanneer je merkt dat je in een bepaalde bui de neiging hebt om te gaan eten kun je proberen eens bij dat gevoel stil te blijven staan, in plaats van automatisch naar de koektrommel te grijpen. Waar komt het vandaan, is er een duidelijke reden voor?

Daarmee zullen die eetproblemen niet zo maar verdwijnen, maar het kan wel helpen als je weet waarom je zoveel eet.

Vrouwen zitten soms jaren in de vicieuze cirkel van afvallen - weer aankomen - weer afvallen. Als meisje wordt je al heel vroeg bijgebracht dat je uiterlijke verschijning je belangrijkste troef in het leven is. Dat wat telt is niet wat je doet of kunt, maar hoe je eruit ziet. Hoé we eruit moeten zien weten we wel uit de sterreklame en modebladen: slank, lief, mooi en sexy. Uit de enorme hoeveelheid tijd, geld en energie die vrouwen besteden aan vermageringskuren en -pillen, dieetclubs en halvaprodukten blijkt hoe we ons laten pakken door dit belachelijke schoonheidsideaal, waarvan vooral slankheid het belangrijkste doel moet zijn waarnaar wij streven.

In haar boek: Mooi dik is niet lelijk (oorspronkelijke titel: Fat is a feminist issue - dikzijn is een feministische kwestie) gaat Susie Orbach wat dieper in op de achtergronden van het dwangmatig overeten van vrouwen. Ze laat zien dat dik zijn voor veel vrouwen een manier is om te protesteren tegen dit voorgeschreven ideaalbeeld en een verzet tegen de typische vrouwelijke eigenschappen die daar bij horen. Je wilt je er niet aan aanpassen. Omdat je niet aan het slanke sexy beeld voldoet kan dik zijn in die zin een soort sexuele bescherming betekenen. Alsof je een soort beschermend laagje om je heen hebt waar je je veilig in voelt. Je hoeft niet mee te doen. Je hoeft geen nee te zeggen. Dik-zijn is een symbolische afwijzing van de vastgelegde rol die je als vrouw wordt opgedrongen. Toch is het ook een onbevredigende oplossing voor het conflict omdat je je eenzaam en buitengesloten voelt. Je wilt zo min mogelijk opvallen en je verbergen terwijl je juist opvalt.

DROMEN, EN DOEN

Het was voor ons een hele verrassing een brief te krijgen van een mevrouw, die na 20 jaar in Santpoort te hebben gezeten, nu zo'n 3 jaar in Amsterdam woont, zelfstandig.

We waren benieuwd hoe zij, uit deze inrichting gekomen was en wat ze daarna meemaakte. Misschien kunt U met haar ervaringen iets doen.

Vroeger werkte ik in de verpleging en men keek raar op toen ik op een gegeven moment in het zusterhuis op zoek ging naar 'de' man, ik keek overal, maar kon hem niet vinden. Ook hoorde ik stemmen, uit de klok bijv., en zo ging ik op zoek naar Vadertje Tijd, ik vroeg mensen 'bent U Vadertje Tijd?', maar er werd niet op gereageerd ...

Thuis werd ik niet begrepen, moeder sloeg, vader banjerde door thuis, eens sloeg ik hem de bril van het hoofd, ze renden toen naar de GGD en men vond dat ik 't huis uit moest. Zo kwam ik in de Valeriuskliniek, kreeg medicijnen, werd vervolgens overgeplaatst naar een afdeling, waar ik zelf nog gewerkt had. Ik deed daar niets, lette alleen maar op lichten en kleuren. Daar ben ik een ½ jaar geweest en ben toen per taxi naar Santpoort vervoerd, ik weet niet wie voor deze doorverwijzing hebben gezorgd. Ik werd daar tamelijk hardhandig in bad gestopt, er kwam een hoofdzuster op me af, een zwarte-kruis zuster, die herken ik direkt hê, ik zeg tegen haar 'ik word zeker gehaald hê? Ik hoor hier niet ...' Maar ik kreeg spuiten largactil en daarna een insuline-kuur. Zo'n insuline-shock is een verschrikkelijke ervaring, als je bijkomt, lijkt 't net of je uit de dood vrijst. Na verloop van tijd werd ik overgeplaatst naar een klasse-afdeling, men zei 'U hoort niet op een gewone afdeling, ik kreeg een eigen kamertje. Ik werkte daarbij op een boekbinderij, maar kreeg tenslotte inspiratie voor meer kunstzinnige dingen .....

De diagnose 'schizofrenie' klopt bij mij niet, ik had ongemotiveerde lachbuien, 't eindigde in huilen, wat me nu wel bezighoudt is, wat gevoel voor humor voor je kan betekenen...

Ik ben daar 20 jaar vrijwel onafgebroken geweest, op de buitenlandse reizen na, dan gingen we met een groep uit de inrichting op vakantie. Ook ben ik bij het overlijden van m'n vader in 1957, naar huis geweest. Ik heb toen nog even als sekretaresse gewerkt. M'n moeder hield 't echter niet uit. Moest ik bijv. melk halen, dan dwaalde ik nog wel eens af en als ik dan thuis kwam, bleek m'n moeder 't zelf ook gehaald te hebben... Vanuit de inrichting zei men tegen haar 'ze moet voor zichzelf leren zorgen' en m'n moeder is toen bij familie ingetrokken. Ik kwam tenslotte weer in Santpoort terecht.

'U bent er nu al 3 jaar uit, hê...?'

'Nou, zeg maar, pas 3 jaar, dat merk ik aan de reacties in de maatschappij'.

'Hoe is uw ontslag eigenlijk tot stand gekomen? Ik ging dromen over de dood, 3 nachten achter elkaar dezelfde droom, in m'n droom was ik bereid om te gaan, dat was mooi en ik werd wakker op het moment van sterven...

Toen besloot ik om weg te gaan, ik ben nieuwe kleren gaan kopen, ik dacht, als ik hier blijf dan krijgt de dood me te pakken... 'Welke bijdrage heeft de inrichting aan uw ontslag geleverd?'

Nou, het is zo dat mensen daar helemaal niet worden geanimeerd, niemand niet, mijn dokter raadde 't mij af, hij zei 'je komt toch terug', ik zei 'ik ga toch'. Toen heb ik een advertentie geplaatst en kreeg een kamer in Amsterdam, maar ik werd daar gediskrimineerd. Daar kwam nog bij dat de vrouw die verhuurde haar blind-zijn niet kon aksepter. Zelf ben ik ook aan één oog blind, het andere oog kon gelukkig nog gereed worden en door het een en ander ben ik heel gevoelig geworden voor beelden en stemmen. Maar daar kon ik 't niet uithouden, ik ben toen weer teruggeslagen naar Santpoort.

maar niet voor lang. Ik ben toen naar de dienst Huisvesting toegestapt. Men zei: 'U moet 2 jaar wachten', ik zei 'nou moet je even luisteren...' Ik kreeg toen een urgentie-bewijs en na een ½ jaar deze woning.

Vanuit Santpoort ben ik toen niet geholpen, men keek mij meer aan met iets van 'wat verbeeld jij je wel...'. Laatst ben ik daar nog een keer geweest, troosteloos was dat, er was geen zuster te bekennen, de mensen die zaten daar maar... 'Heeft U er zelf niet eerder over gedacht om weg te gaan?'

Nee, ik protesteerde niet, het kwam niet bij me op, ik kon niet woedend worden, dat begint nu heel langzaam te komen... In gesprekken met mede-patiënten bleek dat er iets niet klopte: in fantasieën kwam het wél voor dat mensen weg wilden.

'Gebruikt U nog medicijnen?'

Nee, niet meer, maar er zijn wel slechte dagen bij, dan schreeuw ik 't soms uit, ik hoop maar dat ik deze woning mag houden ...

'Heeft de inrichting voor nazorg gezorgd?'

Nee, ik heb zelf contact gezocht, met een huisarts, met sommige psychiaters, die ik nog van vroeger kende.

Op het moment krijg ik geen bezoek, ik reageer veel op dingen, opbellen, brieven schrijven. Ik ga naar concerten, lees veel, de gebr. Karamazov van Dostojevski, kent u dat?, dat lijden van Dimitri is heel groot, zo groot is mijn lijden niet. Ik slaap slecht, soms best moeilijk, zo ben ik laatst bijv. naar Domburg gegaan, er even uit zijn, ook schrijf ik veel gedichten, meestal 's nachts ook. Vaak zeg ik tegen mezelf als ik depressief ben, en dan trek ik meestal aan m'n oren, 'niet langer zo zitten, aan de slag en trek iets leuks aan'. Ik zorg er voor dat ik er altijd goed uitzie.

Bij mijn vertrek heb ik van Santpoort geen enkele steun gekregen. De familie hielp de 1e keer met verhuizen. Er ging daar in Santpoort nog één andere vrouw weg, die heeft in het begin nog contact met mij gezocht, maar er zat niet veel bij. Bij deze woning heb ik zelf voor het opknappen en inrichten gezorgd. Het contact met de familie was verwaterd, ook omdat ik onschuldige dingen zei, die verkeerd opgevat werden en daarna wilde men er niet meer over praten.

Dat is wel jammer, want nu zie ik de neefjes en nichtjes ook niet meer. Maar de druk van mijn broer die gestudeerd heeft, is wel verminderd en daardoor leef ik meer op. 'Heeft U kennis gemaakt met de burens toen U hier kwam?'

Ja, ik ben op de koffie geweest, maar bij die mensen beneden had ik helemaal niet moeten zeggen dat ik in Santpoort was geweest, ik kreeg ruzie met ze, ze maakten me uit voor 'vuile gek', daar ben ik nu nog gekwetst om, dat gezin leeft ook geïsoleerd, ze willen met niemand iets te maken hebben...

Een sollicitatie mislukte, omdat ik toen Santpoort niet kon verzwijgen, het was daarbij jammer dat ik geen gezondheidsverklaring kon overleggen. Nu ga ik niet meer aan 't werk, ik leef van een (kleine) WAO-uitkering.

Ik sta wel sterker in m'n schoenen nu, ik kan 't nu ook verzwijgen dat ik in Santpoort ben geweest, je groeit meer naar de maatschappij toe.

Mensen in inrichtingen moeten dit beseffen: de maatschappij is hard hoor, je moet je afvragen 'wat wordt er van mij geëist?'. Het probleem daarbij is dat je in een inrichting juist beschermd bent.

In het gewone leven wil ik iets voor mensen voelen, hen genegenheid geven en de kans krijgen om volwaardig te functioneren. Maar in de maatschappij mag je echter niet 'gek' zijn of doen. In Santpoort heb ik veel gesprekken gevoerd met mede-patiënten. Ik had meer aandacht voor m'n omgeving, aan m'n eigen verdriet ben ik daar niet toegekomen, daar ben ik pas in Amsterdam aan toegekomen.

BLOEMEN VOOR CUYPERS

LANDELIJKE DAG PATIENTENRADEN,
VENRAY, 25 OKTOBER, VERSLAG EN
KOMMENTAAR.

Sinds een jaar of drie zijn er nu in minder dan de helft van de 39 inrichtingen patiëntenraden, en sinds die tijd komt men ook bij elkaar om ervaringen uit te wisselen op de zogenaamde landelijke dag.

Deze keer stond de bijeenkomst nogal in het teken van een terugblik op hoe zo'n patiëntenraad funktioneert en of zij funktioneert; of zij iets bereikt en wat het doel nu precies is. Er waren veel vragen, er werd druk gepraat. Alles ook mede naar aanleiding van een schriftelijke enquête, opgesteld door het landelijk sekretariaat patiëntenraden en Paul Laurs van het Nationaal Centrum Geestelijke Volksgezondheid.

De enquête werd 's ochtends ingevuld door de leden van de patiëntenraden, en 's middags werden de uitkomsten ervan besproken.

Hoe was nou bijvoorbeeld het contact van patiëntenraden met de directies van de inrichtingen?

Door 80% werd dit goed genoemd, dat moet gezegd. Met 'goed' werd wel vooral bedoeld dat er contact was, en niet zozeer of het nut en zin had (dat kwam later naar voren).

Wat te denken van de betrokkenheid van patiënten bij het werk van patiëntenraden? Men vond die betrokkenheid maar klein. Patiënten lijken niet zo gefïnteresseerd in wat een patiëntenraad voor hen doet of kan doen (denk aan de vakbonden, waar de meeste arbeiders/werknemers géén lid van zijn); of patiënten zouden helemaal niet zo erg geloven in het nut van een patiëntenraad. (bijv.: heeft zo'n patiëntenraad wel iets te zeggen, is het geen zoethoudertje?).

Het bleek ook dat patiëntenraden erg veel te lijden hebben van het grote verloop van de leden.

Iemand die goed zijn woordje kan doen (in de patiëntenraad of waar dan ook) staat vaak al weer bijna in de 'gewone maatschappij'. Zo is het nu eenmaal. Misschien speelt ook wel mee - maar dit is zo maar een idee van ons - dat het patiënten moeilijk wordt gemaakt om kritiek te spuien ten opzichte van de inrichting en de directie. Al kan dit misschien niet bewezen worden, toch zullen veel patiënten het zo voelen. Wat denkt jouw behandelend psychiater van je als je veel kritiek hebt op de inrichting en eventueel ook op hem? Wat voor gevolgen heeft dat voor jou? Maar goed, stel dat er iemand in de patiëntenraad zit die goed zijn woordje kan doen en ook kritiek durft te hebben. En als zo iemand met ontslag gaat.

Mogen er - vanwege het grote verloop - ook niet-patiënten in de patiëntenraad? En dan: als lid of als adviseur? De meesten vonden dat er wel ex-patiënten van de inrichting in mochten zitten, maar dan als adviseur. Eventueel ook mensen uit de cliëntenbond. Tegenover de directie stond men wat minder enthousiast: zij mochten de vergadering alleen bijwonen op speciale uitnodiging voor één bepaald punt.

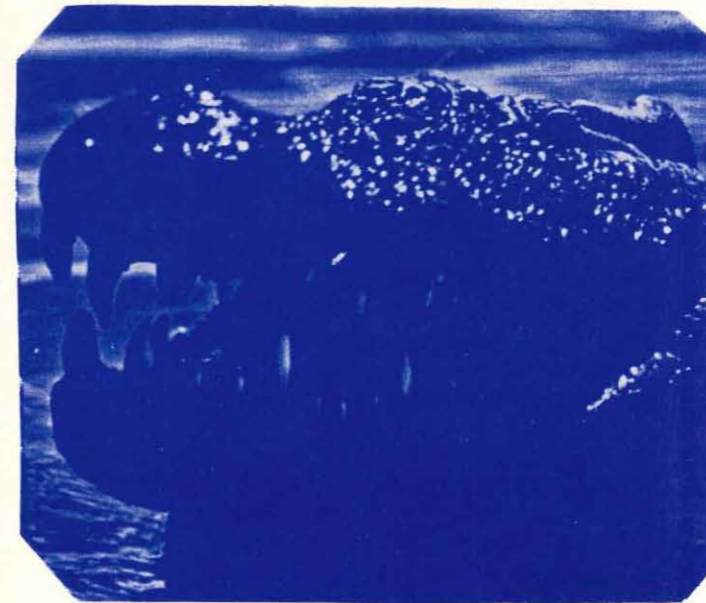
18

Over de dag zelf. Deze werd een succes gevonden. De organisator ervan, de heer Cuypers, bewoner van St. Servatius, kwam eerst nog in een kleine onenigheid met de zaal terecht, misschien wel omdat hij zoveel organiseerde, een begrijpelijk wantrouwen, want patiënten worden meestal georganiseerd.

Vervolgens werd hij in de bloemen gezet, en dit lokte veel aplaus uit.

Ook volgens ons was het een goede dag, omdat er over belangrijke dingen werd gepraat en er veel krities inzicht was.

De kinderziekten van de begintijd van de patiëntenraden zijn nu misschien wel voorbij. In de begintijd paste men zich misschien wel overdreven aan aan de directie om toch maar vooral geaccepteerd te worden. Misschien is dat nu voorbij. Maar dan kunnen de patiëntenraden zich voortaan meer bezighouden met fundamentele mistoestanden, al blijft dit moeilijk, want patiënten en patiëntenraden blijven afhankelijk van directies en behandelaars.

Maar van elkaar kunnen we leren, dat is nu gebleken, laten we onze ervaringen blijven uitwisselen. Dus óp naar de volgende landelijke dag patiëntenraden. Deze zal zijn in februari a.s. Hebt U punten (voor de agenda) Of wilt U bijvoorbeeld meewerken aan deze volgende dag? Geef alles op aan Yvonne Willems, liefst zo snel mogelijk. Ze is te bereiken in het Willem Arntzhuys, Vrouwjuttestraat 27, Utrecht. Tel.:030-322322.

----- tot ziens

19

aan de bewoners van inrichtingen

Hoera! Dit is Uw kans een eigen abonnement te nemen!

Verdwijnt in Uw inrichting de krant in 't niets? Heeft U toch geld over en wilt U Uw eigen krant?

Dan hoeft U alleen maar onderstaande bon ingevuld en wel in een envelop aan de redactie van de "Gekken"krant, postbus 3286, Amsterdam te sturen en wij zorgen ervoor dat U de krant met ingang van 1979 zelf krijgt toegesonden.

Om een persoonlijk abonnement mogelijk te maken, hebben we het abonnementsgeld voor bewoners van inrichtingen (en ook alleen voor hen!) gesteld op: minimaal f. 2,50.

Mochten er van de zijde van de afdeling of inrichting moeilijkheden ontstaan, omdat U een abonnement wilt nemen, maar bijvoorbeeld niet over Uw eigen geld kunt beschikken, laat U dit de redactie direct weten, of neem contact op met de verspreider van de krant in Uw inrichting.

Wij hopen ook dat u anderen op deze bijzondere, te gekke aanbieding wilt wijzen.

UITKNIPPEN

Ik zit in een inrichting en wil zelf abonnee worden van de "Gekken"krant.

Naam:

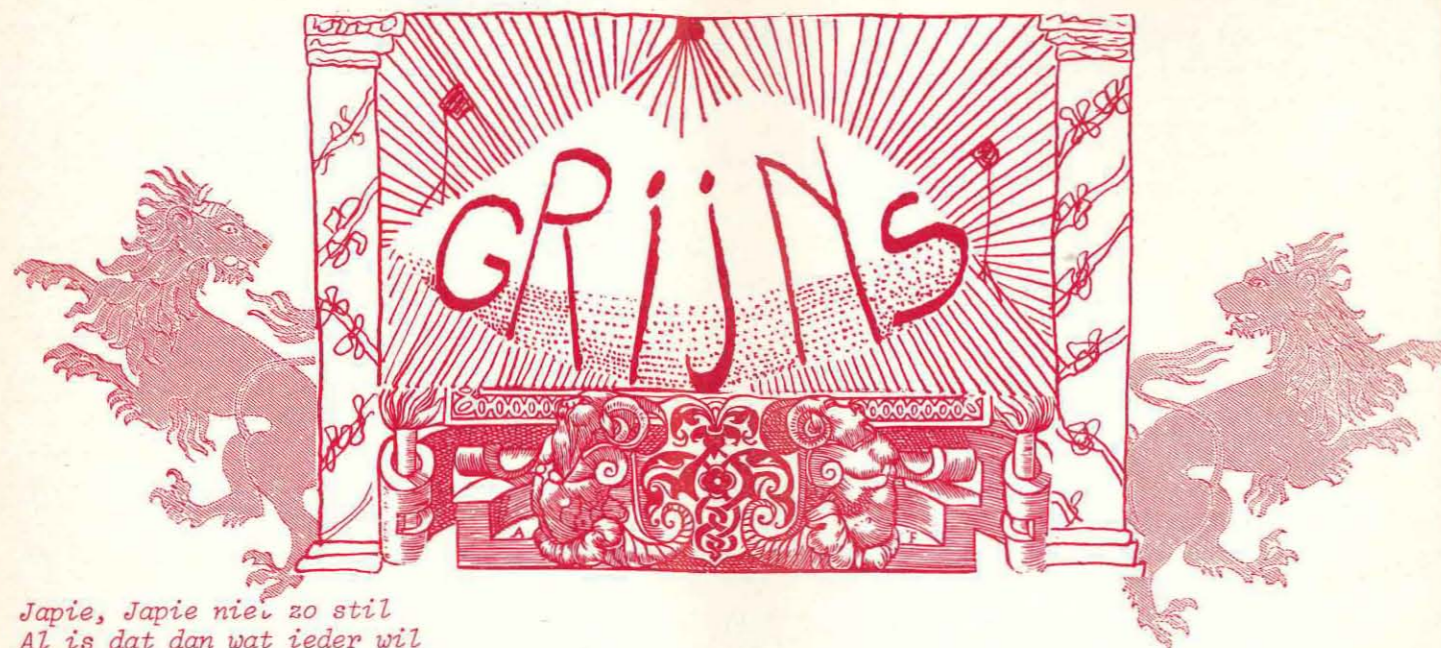
Adres:

Woonplaats:

postcode:

Ik wacht een acceptgiro af.

*Japie, Japie niet zo stil
Al is dat dan wat ieder wil
Je hebt alleen nog maar je dromen
Daar kan toch geen mens aan komen
Je hebt immers geen verweer*

*Japie is patiënt in een keurige kliniek
De psychiater zei hij is zenuwziek
Een hok van 2 bij 3 en bezoek mocht hij niet
't Enige dat 'ie had was zijn eigen verdriet*

*Japie, Japie houdt zich stil
Dat is nu wat niemand wil
want ze breken door zijn dromen
Zelfs daaraan zijn ze gekomen
Je hebt immers geen verweer*

Een tijdje geleden hebben we een brief gekregen van Kabaret 'Grijns'. Via de "Gekken"krant wilden zij mensen interesseren ook bij de groep te komen. We zijn eens met ze gaan praten over wat ze doen en kregen een privé-voorstelling van hen.

Op 't moment bestaat Grijns uit 4 spelers: Annette, Rens, Patty en Gerard. Gerard is er pas een maand geleden bijgekomen.

GK: We hebben gehoord dat 't in de 'Oosthoek' in Limmen is begonnen.

Patty: Ja, bij het 10-jarig bestaan van de Oosthoek. Wij waren daar toen opgenomen. Er was daar een therapeut dramatische expressie die het idee had iets te doen in de vorm van kabaret. Zo zijn we met 7 mensen gestart. Via het Gekken-theater hebben we contacten elders in het land gekregen om op te treden.

GK: Treden jullie op voor mensen in inrichtingen?

Rens: Ook wel, maar meest voor mensen die weinig van psychiatrie afweten. Om te laten zien dat er niet zoveel verschil is tussen mensen die zijn opgenomen in een inrichting en mensen die niet zijn opgenomen.

GK: Praten jullie na het optreden met de mensen uit het publiek over het programma?

Rens: Zo van: achteraf discussie is nooit de opzet geweest. De mensen komen wel individueel praten.

Annette: Meestal zeggen ze wel dat ze het goed vonden.

Patty: Toch hebben we ook wel eens echt discussie gehad.

Annette: De mensen zeggen dan: jullie geven geen oplossing. Ze verwachten dat wij therapeut zijn.

Rens: Eén keer had ik een liedje over drinken gezongen. Na afloop kwam toen een oude man naar me toe. Die kon het nog regel voor regel herhalen. Hij was er helemaal kapot van.

Patty: We betrekken af en toe het publiek bij de voorstelling. Bijvoorbeeld aan het eind van deze voorstelling, gaan we de zaal in met microfoons en vragen aan de mensen: "Bent U wel eens gek geweest?"

GK: Waar zijn jullie nu mee bezig?

Patty: Wij zijn een nieuw programma aan 't schrijven. Daarom hebben we al een tijd niet meer opgetreden. In januari is ons eerste optreden met het nieuwe programma.

Het oude programma heette: Wat doen we daar dan mee?

*Want als ik drink
drink
beleef ik een andere werkelijkheid
raak m'n ballast even kwijt*

*Als ik drink
drink
maar als ik naar huis ga in de nacht
en luidkeels lach dan huil ik zacht
om alleen verder te moeten gaan*

*Want als ik drink
drink
verzuip ik opgespaard verdriet
maar niemand die doorziet*

*Dat als ik drink
drink
ik langzaam verdrink
ik langzaam verdrink*

Rens: Omdat we nu allemaal al lang weg zijn van de Oosthoek, klopten de oude teksten niet meer met onze eigen ervaringen. Je wordt nu gekonfronteerd met allerlei problemen als huisvesting, sollicitatie en hoe mensen tegen je aankijken als je in een inrichting gezeten hebt.

Typisch genoeg wilden de mensen waarmee ik werk helemaal niet geloven dat ik opgenomen was geweest. Ze vroegen: wat voor werk deed je dan in de Oosthoek?

GK: Schrijven jullie je teksten zelf?

Patty: Vroeger was 't zo, dat ieder zelf een liedje of sketch schreef en dat deden we bij elkaar. Nu, worden alle teksten door ons samen gemaakt.

We willen niet enkel serieuze teksten doen. Er moet ook gelachen kunnen worden. We letten erop dat de mensen niet met een rot gevoel naar huis gaan.

GK: Hoe zit dat nu met die nieuwe spelers? Wie willen jullie er bij hebben?

Patty: We zijn nu met drie vrouwen en een man. We willen graag een man erbij hebben, liefst iemand uit Amsterdam of omgeving, die ook opgenomen is (geweest). Ook zouden we in contact willen komen met mensen die teksten willen schrijven voor ons.

Mensen die zin hebben zelf kabaret te doen of teksten willen schrijven: contact opnemen met Patty Muller. Tel.: 020 - 18 93 49. Als U ze zelf een keer wilt vragen voor een avond, ook contact opnemen met Patty. (kosten ± f. 300, -- per optreden).

INFORMATIE

Na 29 nummers vol informatie leek het ons wel slim om de adressen die in de loop van de jaren bekend zijn geworden, op één bladzijde bij elkaar te plaatsen.

(Dan hoeft U niet alle oude "Gekken"kranten door te bladeren als U een adres nodig hebt). U kunt deze bladzijde b.v. aan de binnenkant van Uw kastdeur plakken, op de w.c. ophangen, onder of boven Uw wastafel of in Uw agenda, of in de la van Uw nachtkastje, ziet U maar en U weet waar U terecht kunt.

vrouwen

Vrouwen bellen Vrouwen:

Luister- en informatiedienst voor vrouwen

Amersfoort:	033 - 24520 (ma en vrij 9-12 di en wo 20-23 uur)
Amsterdam:	020 - 250150 (ma t/m do 9-12 en 20-23 uur en vrij 9-12 uur)
Dordrecht:	078 - 43309 (ma, wo, vrij 9-12 en 20-23 uur)
Eindhoven:	040 - 446141 (di en vrij 9-12 en ma en do 20-23 uur)
Gouda:	01820 - 25500 (ma, wo 9-12 en vrij 21-24 uur)
Leeuwarden:	05200 - 33300 (ma t/m vrij 9-12 en 21-24 uur)
Roermond:	04750 - 18000 (ma t/m vrij 9-12 en di 20-23 uur)
Rotterdam:	010 - 131442 (ma t/m vrij 9-12 en 20-23 uur)
Tilburg:	013 - 320339 (wo ochtend 10-12 uur vrij-ochtend 10-12 uur)

Vrouwen tegen Verkrachting

bel voor hulp, medies en juridies advies:	
Amsterdam:	020-247644 (do 14-16 uur)
Nijmegen:	080-235841 (ma 10-14 en do 16-22 uur)

Blijf van m'n Lijf

Tehuizen uitsluitend voor mishandelde vrouwen

Amsterdam:	020 - 942758
Groningen:	050 - 183130 (via het Jac)
Haarlem:	023 - 253274
Hengelo:	05400 - 29617
Nijmegen:	080 - 220084
Zwolle:	05200 - 42416

release

Alkmaar:	072-20397
Delft	015 - 144013
Gouda	01820 - 20020
Den Haag	070 - 881187
Den Helder	02230 - 24041
Utrecht	030 - 312818
Haarlem	023 - 313428

jac

(jongeren advies centrum)

Almelo	05490 - 13535
Amersfoort	033 - 31584
Amstelveen	020 - 452364
Amsterdam	020 - 242949
Apeldoorn	055 - 217922
Bergen op Zoom	01640 - 41726
Bilthoven	030 - 782884
Beverwijk	02510 - 26560
Den Bosch	073 - 141998
Breda	076 - 140506
Cuyk	08850 - 6397
Deventer	05700 - 11926
Dordrecht	078 - 42443
Ede	08380 - 12584
Eindhoven	040 - 446942
Enschede	053 - 312146
Groningen	050 - 183130
Den Haag	070 - 803001
Heerlen	045 - 712583
Helmond	04920 - 35678
Hengelo	05400 - 23777
Hilversum	035 - 42126
Hoorn	02290 - 16830
Kappelle a/d IJssel	010 - 513040
Leeuwarden	05100- 31226 en 24147
Maastricht	043 - 17525
Nijmegen	080 - 224935
Oss	04120 - 27214
Roermond	04750 - 17140
Roosendaal	01650 - 34893
Rotterdam	010 - 659922
Terneuzen	01150 - 96454
Tilburg	013- 435977
Utrecht	030 - 313824
Venlo	077 - 40959
Venray	04780 - 5251
Vlaardingen	010 - 344713
Wageningen	08370 - 19071
Zoetermeer	079 - 165588
Zwolle	05200 - 18600
Zutphen	05750 - 10633

clientsbond

Redactie: Patricia Bolderhey, Dunya Breur,
Henk van Gaal, Marijke Groot-Kingma,
Els Janknegt.

Gastredakteur: Bert Bakker.

Redactie-adres: Postbus 13541, 2501 EM
's GRAVENHAGE

Werkgroep Ambulant: Marijke Groot-Kingma,
Generaal Spoorlaan 8,
2252 TA VOORSCHOTEN,
tel. 01717-2853.

Werkgroep Psychiatrische Inrichtingen:
Postbus 5437, tn.v. Frits
Koetser, AMSTERDAM

Werkgroep Psychiatrie Regio Zuid: Kleine
Berg 9a, 5611 JS
Eindhoven,
Tel. 040-448909, b.g.g.
040-446942.

Projectgroep Klachten-Aktie: Postbus 13541,
2501 EM 's-GRAVEN-
HAGE.

PLAATSELIJKE AFDELINGEN:

UTRECHT

Postbus 296, 3500 AG UTRECHT.
Kontaktpersoon: Wil van Gijn,
tel. 03480-15908 in WOERDEN, alléén
maandagavond en donderdagmorgen be-
reikbaar.

FRIESLAND

Postbus 148, 8900 AC LEEUWARDEN
tel. 05100-25636 (di-, wo- en donderdag-
avond van 19.30 - 22.00 uur)

GRONINGEN

Postbus 469, 9700 AL GRONINGEN.
Tel. 050-120149 alléén maandag-
avond, Paul Manni.

ZWOLLE

Gerard Schreijenberg, Pieter Steijn-
straat 329, 8022 TL ZWOLLE,
Tel. 05200-36145 of 05200-42609.

NOORD-HOLLAND

Anneke van Baasbank-de Vletter,
Rector Frederiklaan 12, HEILOO
(post ALKMAAR), tel. 072-224981.

Kontaktpersoon Dagelijks Best, voor
plaatselijke afdelingen:

Han Twelkemeijer, Hemonystraat 30 ""
AMSTERDAM, tel. 020-766038.

DEN HAAG

Postbus 82110, 2508 EC DEN HAAG.
Tel. 070-455203, alléén werkdagen van
2 tot 5 's middags ('luisterlijn').
Inloophuis: elke maandag-, woensdag- en
zaterdagavond vanaf 20.00 uur open:
Hengelolaan 19, DEN HAAG.
Giro: 35377 t.n.v. Jacob van Polen,
penningmeester afd. DEN HAAG e.o.

LEIDEN

Jaap Kole, Koraalstraat 12,
2332 JL LEIDEN, tel. 071-764430.

MAASTRICHT

Izi Wudka, Mariastraat 25
6211 EP MAASTRICHT, tel. 043-17525.

GELDERLAND

Henk van Gaal, van Slichtenhorststraat 51,
6524 JK NIJMEGEN,
tel. 080-225132, ma t/m vrijdagavond
van 6 - 8 uur.

AMSTERDAM

Ilco van Buuren, Kerkstraat 406 '
1017 JL AMSTERDAM,
tel. 020-252607.

Nog wat speciale adressen:

Stichting Pandora, Keizersgracht 546,
Amsterdam

Stichting P.S. Centrum voor Psycho-sociaal
Welzijn, Nwe Keizersgracht 14, Amsterdam

Centrum voor vrijwillige hulpverlening,
Stationsweg 28, Leiden.

Telefonische hulpdienst Zeeland (dag en nacht
bereikbaar 01180-15551

Man Vrouw Maatschappij, landelijk sekre-
tariaat, Pastoorswaranda 12m Den Haag,
tel. 070 - 642631

Nederlandse Vereniging voor
Sexuele Hervorming, Blauwburg-
wal 7, Amsterdam. 020-239359

Buro voor rechtshulp Groningen,
Radensingel 24, Groningen.
050 - 182434.

Wetswinkel Amsterdam, Rozen-
straat 6, Amsterdam. 020-255956
spr. uur di en do 16 ÷ 20 uur.

BRIEFVEN

LIEF EN LEED

Beste redactie van de gekkenkrant, lezeressen en lezers en leden van p.g.,

Graag wilde ik reageren op het artikeltje over anti-spook spoken. Ik kan een heel eind aanvoelen wat het p.g. wil en kan daar helemaal niet achter staan; het spoken bij genoemde personen lijkt me wel leuk om te doen (trouwens dat weet ik wel zeker) zeker omdat genoemde personen zich al heel wat meer op mij afgereageerd hebben dan ik op hen; om er maar niet omheen te draaien; en zo zullen verschillende mensen om verschillende redenen dit spoken wel leuk vinden.

Maar goed mijn reden dus, tenminste mijn rationele smoes: volgens mij is het geweten slechts een dekmantel voor een hoop goede en kwade gevoelens die we niet allemaal uiten omdat we bang zijn andere mensen hun gevoelens tegen ons in het harnas te jagen en angst voor repressaile tot zelfs dood of opsluiting overheerst bij de meesten toch wel. Welnu enige dominante verdorven personen brouwen enkele modale mengsels van de meer dan 13 miljoen gevoelens, mengsels die er bestaan, die ze geloof, ideologie, humanisme, idealisme, realisme, wetenschap of zoiets noemen; bijna alle mensen doen maar net alsof ze hier achter kunnen staan, omdat het wel een beetje op hun mengsel lijkt, omdat ze bang zijn om alleen te staan, omdat ze zich goed achter deze dominante personen kunnen verbergen, zo goed menen op te kunnen klimmen of omdat velen hiermee zich een goed excuus en zelfs zin voor hun leven kunnen verwerven of omdat ze hiermee zich prachtig in hun kwade eigenschappen kunnen uitleven of zich kunnen voorhouden wij zijn goed en de rest is slecht.

Deze toestand kun je natuurlijk een kollektieve gewetenswaanzin noemen, maar het p.g. steit hierbij dat dit door ons is te veranderen. Maar dit is natuurlijk lulkoek; want dit zou slechts bij toeval kunnen veranderen (dit is mijn geloof) en veranderaars als het p.g. zijn slechts nieuwe hypocrieten, omdat ze in wezen met nieuwe waanzinnige dekmantels komen aandrigen; hieruit blijkt nog een andere eigenschap van bovengenoemde dominante personen: n.l. dat ze zelf de grootste hypocrieten zijn en dat zou snel duidelijk worden als je hen nader en persoonlijk zou gaan bestuderen; want dat klopt

wel in het artikel degenen die het hardst schreeuwen tegen het kapitalisme b.v. doen dit omdat ze het zwakst zijn t.o.z.v. geld en daarvoor vaak alles bereid zijn te doen, zelfs een anti-kapitalistische partij beginnen of zo, evenzo bij rechters die last hebben van onrechtvaardige neigingen enzo. Maar wat moeten wij hier nu mee aan.... wel in wezen niks; maar ik persoonlijk vindt het wel leuk om in dit waanzinnigenspel de tegenstellingen tussen mensen en binnen een mens op te fokken zeker bij mensen die zich menen op te moeten werken, zeker omdat ik nog enige 'linkse' rancunes heb te verwerken..... een mogelijkheid hiertoe zie ik voor mezelf (en misschien enige anderen) om allerlei onthullende privéroddeltjes over onze superhypocrieten, politici, rechters, vakbondsleiders, zakenlui, bisschoppen enz. te publiceren (en naar mijn mening hoe goorder en sentimenteler hoe beter het de andere kant van de realiteit benadert).

EN als je dit doet ben je natuurlijk een spook (en iedereen is voor een gedeelte wel een spook, want iedereen denkt wel op zijn tijd dat alles onzin is en handelt hierna; ik geloof dat dat vaak overspannen heet).

maar 's-nachts om 24.00 uur is het spel afgelopen en worden alle spoken weer voor 20 uur mensen.

p.s. dit moet u maar plaatsen in uw krant, want dat was de bedoeling van p.g.

U veel waanzinnigs toegewent door napoleon.

sluimeren

Ik heb vier maanden op Westlinge B op Duin en Bosch gezeten. Westlinge B is een gesloten afdeling (tegenwoordig verblijf ik op een resocialisatie afdeling ook op Duin en Bosch) Ik heb daar een sluimerkuur gekregen, toen ik er net was (twee weken) een sluimerkuur van tien dagen. Dat inhoudt, volgepompt worden met medicijnen. Mijn ervaring met die sluimerkuur is niet erg positief. Ik was nogal onrustig en druk tijdens de sluimerkuur. Als ik drukker werd kreeg ik meer medicijnen toegediend dan gewoon was. (Ik weet dit omdat ik, toen ik van Westlinge B naar de resocialisatie afdeling Koningsduin G overgeplaatst werd, mijn rapporten heb mogen lezen van de tijd dat ik daar was geweest). Ik kreeg vreemde dromen tijdens mijn sluimerkuur, ontvoerd worden met mijn isoleercel erbij, dat ze inbreken in mijn isoleercel. Toen ik eruit kwam bleven de hoeveelheid medicijnen hetzelfde. Toen ben ik gek gaan doen omdat ik alle aandacht wilde hebben van iedereen, van al mijn medepatiënten en de verpleging, ik wilde aandacht zodoende ging ik gek doen zoals: op de muren slaan, schreeuwen, niet willen slapen, niet meer wassen, met mijn kleding aan slapen, constant praten, onregelmatig eten, gevolg een vitamine tekort, hallucineren, niet meer kunnen fietsen, niet meer kunnen dansen, van de sordinol gingen mijn handen omhoog staan, dribbelen als ik met iemand stond te praten. Mijn medicijnen aan een medepatiënt geven (mijn gewone medicijnen en slaapmedikatie) De verpleging kwam daarachter, doordat ik niet meer kon slapen, (ik miste mijn nachtmedikatie) ze zeiden: "Papillon, dat moet je niet doen, dat is stom, als jij al je medicijnen weggeeft kom je in een hele diepe put terecht." En verdomd een

paar dagen later schaffen ze al mijn medicijnen af, ook al was ik zo druk en zenuwachtig, ik zou niets maar dan ook niets krijgen. Ik ben nu ongeveer drie maanden schoon van medicijnen. En voel me er uitstekend bij. De psychiater was (of is) de baas. Wat hij zei gebeurde. De verpleging doet alles wat hij zegt, ook al zijn zij het er niet mee eens. Als ik iets gedaan had wat niet mocht, bijv. na elf uur binnen willen komen werd de volgende dag Hans opgebeld, ja hoor, neem haar vrijheden maar in. Daar werd dan op de (wib) altijd mee gedreigd.

Ik heb het gevoel dat ik zolang ik op Westlinge B gezeten heb, (dat is vier maanden) dat ik bij wijze van spreken dood was, zodoende is mijn lijfspreuk. Als iemand sterft is het alsof zijn ziel als een vlinder oprijst. Ik hoop dat mijn brief niet te lang is om te lezen. Maar ik wil toch graag dat erin de Gekkenkrant er eens meer geschreven wordt over Duin en Bosch. Er zijn dingen waar ik het niet mee eens ben, als je behandelt wordt op Duin en Bosch.

zon?

Er zijn vaders met onmondige kinderen
er zijn psychiaters en patiënten
er is een eiland in de oceaan.
en er is een inrichting in de maatschappij
er zijn taboes
er is psychiatrie
er zijn dromen
er is een droom

berusting

angst

werkelijkheid

gaat de zon op?

boom

Ik wil jou niet wakker maken
Al begin je met een droom
Ik hoor de vrede kraken
en reïncarneer tot boom
Dat stenen kunnen leven
zegt nu niet zo veel
Als mensen zelden beven
voor een ritueel

Gelegaliseerde gek te Raalte.

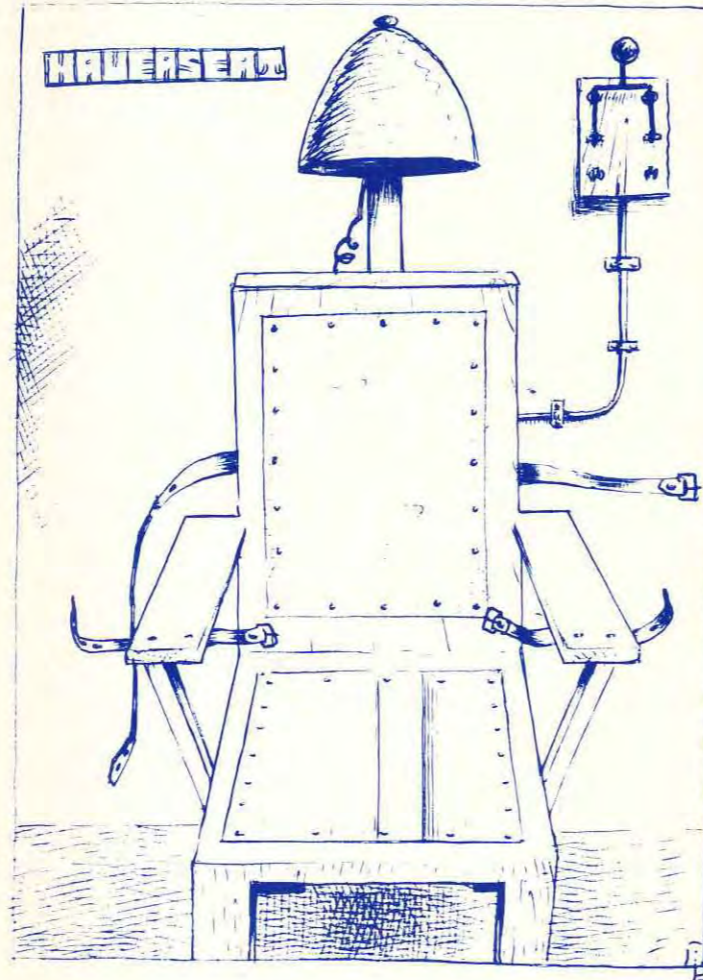
“schrikdraad”

EN “vogelvrij”

Vrijdag 1 Juli 1977 20.30 uur.
De demonstratie tegen de electro-shocks voor de R.K. Z. te Hilversum is achter de rug. Als NASA-medewerkers hebben we o.a. ook ons best gedaan bezoekers een pamflet te overhandigen. Soms met veel succes; soms werd het bruusk geweigerd. Je vraagt je af: "Wat bezielt mensen, dat ze niet eens meer kennis durven nemen van wat er achter veel schermen van de psychiatrie plaatsvindt?". Met struisvogel-politiek los je niets op. Kreten als: "Mij overkomt zo iets niet; ik kijk wel uit." zijn zowel dom als onzinnig. Als je door overdosis psycho-pharmaca verdoofd bent (en de dokter is heus niet altijd je beste vriend) kijk je nog wel, maar je ziet niets meer en dan kunnen ze alles met je doen.

Gewapend met nog een flinke voorraad folders stap ik in de trein naar Utrecht. Mijn besluit staat vast. In de laatste weken is me in gesprekken met artsen en specialisten overduidelijk gebleken, dat velen van hen totaal niets weten van deze afgrijpselijke mishandeling, de NASA-advertentie niet gelezen hebben en zelfs dat hun het woord "NASA-120-volt" totaal onbekend is. Dus zal ik de overige folders persoonlijk bij de artsen in de brievenbus stoppen en niet anoniem. Als je kleur bekent, wordt er géén verstopperij gespeeld.

Op het perron in Utrecht spreekt een Mevrouw me aan: "U was ook in Utrecht, hè?" Ze opent haar tas, toont me een Gekkenkrant en een folder. Door wat nu volgt word ik "Geshocked" en "geshockeerd", al beschik ik over legio beestachtige persoonlijke ervaringen. Dit is in het kort het verhaal. "Ik ben nu 52 jaar. Werd als meisje van 16 opgenomen in 'n psychiatrische inrichting en ben er nooit meer uitgekomen. Ik weet niet hoe vaak ik geshocked ben, maar zeker meer dan 200 keer. "Block-shocks" heette dat. Mijn angst valt niet te beschrijven. Verder alleen maar medicijnen en de "spuit". In die inrichting (de naam werd genoemd) was ook een zaaltje met 5 à 6 patiënten die een insulinekuur kregen. Dan halen ze de suiker, die je nodig hebt, weg uit je lichaam en je raakt in coma. Zo hielden ze bepaalde patiënten rustig en half verlamd. Dat ging vaak maandenlang door. Soms kon ik niet meer en dan werd ik agressief (hoe bestaat het) en zo heb ik 1.½ jaar geleden een brandje gesticht en krassen gemaakt op de auto van mijn psychiater. Toen moest ik voor de rechter verschijnen".

Zonderling. Tientallen jaren ben je niet toerekeningsvatbaar en dan ben je opeens wel verantwoordelijk voor je daden.

"De rechter veroordeelde me en ik kreeg een T.B.R. Anderhalf jaar zit ik nu in de Van der Hoevenkliniek. Die T.B.R. doet wel pijn maar ik stik toch al in de etiketjes. Ik wou dat ik jaren eerder in de gevangenis gekomen was. De psychiater daar, Dr. Roosenburg, die de leiding heeft, is een lieve vrouw. Voor het eerst sinds mijn zestiende jaar werd ik niet meer geslagen, geshocked en platgespoten; en agressief ben ik er nooit geweest. Het is zo geweldig om niet geslagen te worden. Ze geven er ook bijna nooit medicijnen, ook niet aan de jongens, als ze wel eens een keertje uitbreken.

Er is nu niet veel meer van me over. Mijn bloed is niet goed meer en mijn rug erg zwak. Veel ben ik uit mijn gehégen kwijt." Ze toont me haar legitimatiekaart met "Volledig invalide".

Nu heb ik in de gevangenis een soort record gemaakt. Na 1.½ jaar ga ik dinsdag met een jaar proefverlof. Ik zal de gevangenis vast wel missen. Daar heb ik de mooiste tijd van mijn leven doorgebracht. Als het niet goed gaat, kom ik daar weer terug. De mensen moeten 't weten. Schrijft U over mij, maar noemt U mijn naam niet".

Ik beloof het, geef haar een adres waar ze terecht kan als het te moeilijk gaat worden en de raad vooral te zwijgen tegenover haar burens en anderen over haar verleden, want anders wordt je als een melaatse uitgestoten.

En ze was niet eens verbitterd. Voor haar hoorde óók lichamenlijk geslagen worden bij het "mens" zijn. Worden mannen ook zo veel geslagen in inrichtingen, of is dat een speciaal vrouwen-privilege? "O mens lief, ik houd van je": Bond zonder Naam. Waar blijft de hulp??

Thuisgekomen huil ik me in slaap. De volgende dag neem ik contact op met de Van der Hoevenkliniek, geef mijn adres en contactadressen. Minder kun je al niet doen.

Shakespeare geeft Hamlet deze woorden in de mond: "Here is something rotten". Trouwens wist U al dat Shakespeare ook gek verklaard was, evenals Ibsen, Dante, Socrates. Herman Hesse, Jezus, Franciscus van Assisië, enz. enz., en ze zijn allemaal posthuum onderscheiden.

Soms een reuze eer achteraf om gek te zijn. Zolang je leeft ga je wel constant door de hel. Gek zijn is lastig, en het doet héél zeer, omdat 'Gekken' vaak zo wijs zijn. Dus voelen en lijden ze des te meer.

levende god

Aan mijn vrienden en kinderen van hoge sfeer van deze wereld:

Ik ben nu in de Wereld. Ik ben 15 jaren in huize Voorburg (Vugt Brabant) geweest en als een gek behandeld. Ze hebben met mij veel duivelse dingen uitgehaald om mij nu te doden met medicamenten en spuitjes. Mijn vrouw zie ik als God omdat ik van haar houd.

Ik heb geen God die ik niet ken, deze heb ik niet lief. De mensen heb ik allemaal lief als ze eerlijk zijn. Ik houd veel van kinderen en alles wat leven bezielt. Ik ben Johannes die stem heb ik en niemand begrijpt mij. Mijn stem verheft zich met Paus Johannes Paulus van heden in Rome. Mijn God is een levende maar geen God die vals is en dood voor mijn Geest. Zij willen mij opruimen en mijn vrouw en kind. Maar mijn geest is een levende Geest maar geen geld en rijkdom want dit is duivels.

“.....”

Het is voor 'gekken' (o.a. ik) moeilijk om door vrienden gek genoemd te worden, oftewel ik betreur het dat de aanhalingstekens in het woord gekkenkrant ontbreken. Er is geen 'gek' zo gek dat ie zichzelf gek noemt of verklaart. Door anderen die zich vrienden noemen willen sommigen (ik) dat dan ook niet.

neem
nou
peter

Ik wilde als (binnenkort) ex-patiënt van het Provinciaal Ziekenhuis na alle kritiek in de psychiatrie eens stil staan bij iets positiefs. Vijf jaar zat ik op een resocialisatie-afdeling onder leiding van Peter H. In die tijd heb ik veel gezien, veel meegemaakt

en veel geleerd. Nimmer heb ik gemerkt dat iemand eens stilstond bij bijvoorbeeld een verpleegkundige. Neem nou Peter. In november werkt hij 5 jaar op Wieringerland. Niemand denkt daaraan, ik weet hoe dat gaat. Maar als ik zie wat die kerel in vijf jaar gedaan heeft ik neem mijn petje ervoor af.

Altijd stond hij klaar voor iedereen: voor patiënten, personeel evenzeer als voor bezoekers. Iedereen kon bij hem terecht, niks was hem teveel. Wat die jongen gedaan heeft om het als maar beter te maken en wat hij daarvoor over had, geweldig.

Eeuwig personeelstekort en alleen maar leerlingen, maar hij stond daar als een soort baken, niet eronder te krijgen, altijd goed verzorgd en niet uit het witte uniform in het spijker uniform, maar gewoon net. Nimmer stond hij boven een patiënt, maar altijd ermaast. Vriendelijkheid en eervoud, daar deed hij het mee; maar moest er een zaak aangepakt worden dan deed hij dat ook maar korrekt en reëel. Nimmer heb ik iemand horen klagen ook al was hij flink aangepakt.

Nee, dat hoor je niet veel: een broeder die kost wat het kost vernieuwingen aanbrengt die tot verbeteringen leiden.

Zo iemand zou in de directie van een ziekenhuis moeten zitten, dan wist je tenminste dat er gevochten werd voor patiëntenrechten. Met zulke mensen komt de psychiatrie vooruit, niet met mensen achter bureaus die de hele godsganse dag maar zitten te ouwe- hoeren.

Bedankt Peter.

leve de psychiatrie

Haarlem, September 1978

Het is mijns inziens een goede zaak, dat er een omgeving bestaat waarin mensen die "hierbuiten" niet meer zo optimaal functioneren, opgevangen kunnen worden. Jammergenoeg blijken dit soort instellingen nog steeds noodzakelijk geacht te worden. Mensen die tijdelijk regressief handelen - wat meer aandacht op-eisen dan het gangbare verwachtingspatroon toelaat - worden nog steeds in het bladergroen gejaagd.

De tendens, die bestaat naar het oprichten van mannen- en vrouwen-praatgroepen, lijkt al meer in de richting van meer openheid, meer plaats voor gevoelens te gaan. Mijn ideeën gaan veeleer uit naar het beginnen van de psychiatrie in de wijk. Wat mijn ervaring betreft:

Ik ben een 27-jarige vrouw en heb twee jaar in een therapie situatie gewoond. (Sociotherapeutische gemeenschap Zuideroord, verbonden aan Vogelenzang.) Daar heb ik veel ervaring opgedaan overwegend positieve. De meest positieve, was voor mij wel, naast het volgen van de gangbare therapieën de bevestiging die je krijgt als je in de groepen wat langer meedraait, en je merkt dat langzamerhand je onhandigheid voor wat betreft het geven en ontvangen van affektie verdwijnt. Het met elkaar leven, door dik en dun met elkaar zijn, leert je dat er niet alleen een keiharde samenleving mogelijk is.

Wat ik tot mijn spijt wel moest konstaten is, dat er ondanks alle openheid en ook de vele praatgroepen ten spijt, weinig kans bestond, om tot de bodem door te praten. De belangrijkste reden hiervoor, lijkt mij de onervarenheid van de hulpverleners. De jonge mensen die juist aan hun opleiding beginnen en dan vrijwel direkt met allerlei problematieken geconfronteerd worden, weten vaak niet

wat hen overkomt. Eigenlijk weten zij dat maar al te goed, maar ze gaan veelal van de veronderstelling uit, hun eigen portie moeilijkheden, koste wat het kost, te moeten verhullen.

Het thema suicide, om nog maar niet te spreken van euthanasie, bleek nog steeds omgeven door een waas van taboe. Met de mensen onderling kon je vaak veel verder doorpraten over dit soort gevoelens. Voor de therapeuten blijkt het ook nog steeds een soort "kontraprestatie" te zijn, het blijkt tegen hun eergevoel in te druisen.

Dit onervaren optreden moet nodig eens aan de kaak gesteld worden in alle opleidingen, van B-verpleging tot psycho-therapeut, tot zelfs psychiater. De meeste therapeuten voelen zich waarschijnlijk ook tekort schieten, of worden op een dermate brakke grond van angst en eigen onmacht gevoerd, dat ze toch nog in negen van de tien gevallen niet te bewegen zijn, op deze thematiek in te gaan. Het is blijkbaar voor van alles en nog wat, wél belangrijk je gevoelens en gedachten, open en bespreekbaar te maken, maar... kom niet al te emotioneel naar voren want dan komt het scherm van afstand naar voren. Het is niet voor niets dat ik al zei, in negen van de tien gevallen is deze thematiek onmogelijk, want het is in sommige gevallen wel haalbaar (geweest).

Ik ken b.v. een jongen die over dit onderwerp erg goed kon spreken met een dominee, verbonden aan ons paviljoen. Ikzelf mag me ook gelukkig prijzen tot deze weinige mensen te kunnen rekenen, die wel in de gelegenheid waren, dit onderwerp grondig te kunnen bespreken, ik heb dat gedaan met een van de psychiaters, verbonden aan Vogelenzang. Hij is in staat geweest mij, in eerste instantie meer van hem uit, naar het land der levenden te halen, het land waarin kontakten, die voor mij zo angstig leken zoveel van mij vergden, zo'n vooraanstaande plaats innemen.

Leve de Psychiatrie, luidt de aanhef van dit verhaal en voor veel zaken geldt dat ook zo, zie mijn positieve ervaringen op Zuideroord. Echter het terrein der doodswensen mag niet betreden worden, het moet wel over leven gaan --- waar is leven eigenlijk mogelijk, zonder de realiteit van sterven en rouwproces onder ogen te zien? Bij veel mensen die in therapie zijn gegaan, is immers de levensdrang, langzaam overgegaan naar een doodswang. Naar mijn idee wordt de grens naar het leven pas weer fluktuierend en toegankelijk als je definitief afgerekend hebt met een groot stuk van je ballast aan negatieve en overheersende gevoelens.

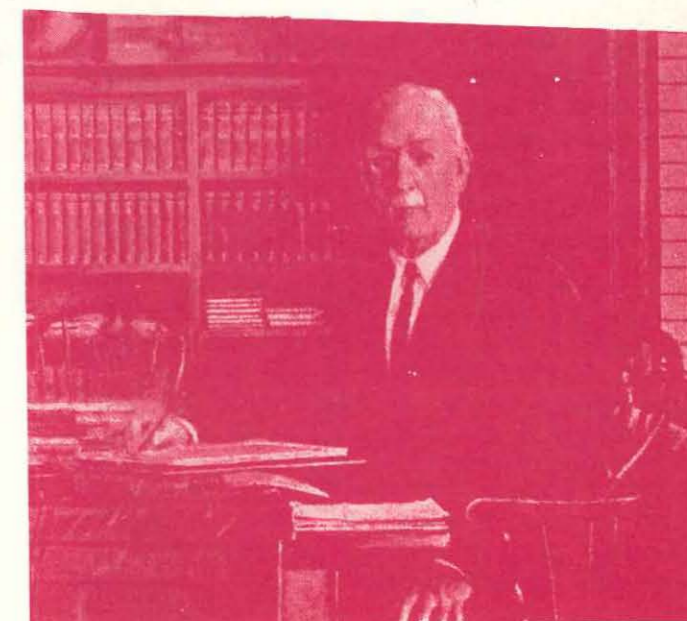
Met de eerder genoemde psychiater heb ik ongeveer zes gesprekken gewijd aan dit thema, nu het enkele maanden later, weer voortvarender met mij gaat is dit onderwerp verwaagd. Wij kunnen nu gelukkigerwijs nog nabeschouwen, en doen dat dacht ik beiden met het water in de handen. Just imagine dat we er niet zo open en diep op ingegaan waren? Plotseling kwam het gebied der gevoelens en kontakten braak te liggen, waarin ik samen met hem als herboren ben gaan spitten.

Momenteel enkele maanden later voel ik me weer zo fijn als ik me sinds veertien jaar al niet meer gevoeld heb. Wat mijn ziektebeeld betreft, zou je me endogeen depressief kunnen noemen. Nu de strijd geleverd is voel ik me ongelooflijk fijn en heb de fundamentele weervonden, waarop ik nu met nieuwe energie verder kan gaan bouwen. De steun die ik dan ook van mijn begeleider heb gekregen is de oorzaak van mijn grote dankbaarheid, was die openheid er niet geweest, dan was voor mij nu het rampzalige gebeurd, of was ik ten onder gegaan op een semi-chronische afdeling. Hij wist mij te benaderen met een gelijkwaardigheid, en een eisendvermogen, dat ik me inderdaad direkt gelijkwaardig voelde en allerminst weggestopt in het bladergroen.

Alle mensen met hopeloos trieste en ongeschijnlijk uitzichtsloze gevoelens, zou ik willen overtuigen van de mogelijkheden, die er voor hen zijn ofwel kunnen groeien. Als iemand serieus om euthanasie vraagt, uit een dergelijke diepte kan opstijgen, moet het voor meer mensen mogelijk zijn weer op niveau te komen. Ook de werkers in het veld, zowel achterban van familie en vrienden zou ik op het hart willen drukken, ga niet ten onder in een fatalistische houding, het blijft een moeilijke en energie vragende opdracht maar de Openheid, kan een groot stuk hulpverlening bekrachtigen.

« « O » »

endogeen depressief

OPEN BRIEF AAN DR. VIËTOR, HYPNOTHERAPEUT EN ZENUWARTS

Utrecht, 15 november 1978

Geachte Dr. Viëtor,

Gisteren dook u ineens weer in mijn leven op; ik bladerde de Libelle door en las Uw naam met daaronder in grote, vetgedrukte letters: "Mensen zijn de kostbaarste wezens die er zijn".

Ach, Dokter, U zult zich mij niet meer herinneren, dat achtjarige kind dat onaangepast gedrag vertoonde en wiens vertrouwen U niet kon winnen, zoals U mijn ouders vertelde. Maar ik herinner me Uw huis in Bilthoven wel, de met bomen omzoomde laan. Ik herinner me ook het wachtkamertje met de rotanstoeltjes waar mijn moeder en ik iedere keer weer de stille strijd voerden, en ik herinner me Uw spreekkamer met de wanden vol boeken, het Mariabeeld in het raam alsof daar moed uit te putten viel, nu nog na 11 jaren voel ik het contrast tussen de bomen die buiten het leven symboliseerden en de verstikkende neutrale benaauwenis in die kamer. Nog zie ik U zitten achter Uw stalen bureau, dat zo nauwkeurig de grens tussen U en mij aangaf.

ZOZ → → →

Van alles heeft u verzonnen. Behalve de medicijnen die U me gaf, bedacht U ook nog dat mijn ouders me maar als een klein kind moesten behandelen, omdat ik me volgens U als zodanig gedroeg. Waarschijnlijk dacht U dat, omdat ik nooit op Uw vragen antwoordde. Zelfs niet als ik het gewild had, dan had ik het nog niet gekund Dokter, want Uw stem drong maar zelden door de barrière heen en de keren dat het gebeurde zweeg ik wijselijk, omdat ik wist wat anders de prijs zou zijn die ik zou moeten betalen. Toen Uw eindeloze vragen naar vriendjes en vriendinnetjes die ik niet had niets bleken op te leveren, stuurde U me in de zomer van 1968 naar het Ziekenhuis Berg en Bosch. Ik kwam op een kinderafdeling terecht tussen allemaal kinderen met concrete klachten als navelbreuk, blindedarmontsteking etc. Heeft U er een moment bij stil gestaan wat het voor mij heeft betekend als de andere kinderen naar de reden van mijn verblijf vroegen? Had U me niet kunnen voorbereiden op deze vermederingen? Of wist U niet hoe wreed kinderen kunnen zijn? Ik kreeg E.E.G.'s (voor de zoveelste keer) en werd geschokt. Weet U daarvan? Gebeurde dit gruwelijke op Uw advies?

Toen ik na die opname terug kwam wist het hele dorp dat Ada in het "gekkenhuis" was geweest. Mijn probleem was juist dat ik in een isolement zat, Dokter, begrijpt U nu dat dat alleen maar was versterkt? Na mijn ontslag hebben we nooit meer iets van U gehoord, Dokter, en dat lag wel degelijk in de bedoeling. Vanaf die dag heb ik veertien jaar lang 1 maal een week gedurende een uur de Polikliniek van het AZU in de Hartingstraat bezocht. Wat ik daar heb meegemaakt is met geen pen te beschrijven. Nu ben ik negentien jaar en ondanks de lage intelligentiegraad die U bij mij constateerde studeer ik aan de sociale academie. De jaren vanaf mijn zesde hebben mij ertoe bewogen om actief lid te worden van de Clientenbond in de Welzijnszorg en teamlid van de Stichting Pandora. Dat gekke kind uit het verleden heeft dus toch een zeker evenwicht gevonden, maar ik verzeker U dat ik het duur heb moeten betalen.

Geliefde medewerksters/medewerkers,
die de gekkenkrant maken,

BLIJF !

En allen die hun grieven in de gekkenkrant kwijt kunnen: beseffen jullie wel dat deze mensen zonder geld van jullie niet kunnen draaien?

Willen jullie als de donder je abonneegeld storten? Zonder geld kunnen ze toch niet drukken wel???

Jullie lopen toch niet met horentjes???? nou dan.

Veel succes uit Rotterdam en veel groeten en veel sterkte.

EN heel veel NAASTE LIEFDE .....
tot horens

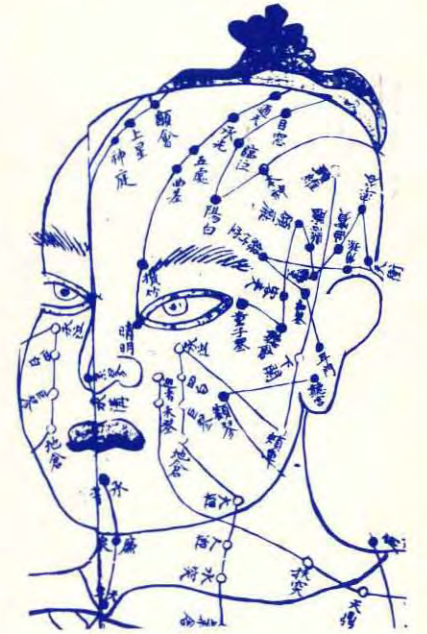
NORMAAL

De telefoonrinkelde en ik nam hem op.
"Met wie?, ja wie spreek ik?"
"Morgen 10 uur... paasafdeling zijn'."
Stil en gevoelsmatig ging ik liggen op de bank
Alleen, geheel alleen.... ja... dit moet ik zelf verwerken.
Geen burens lastig vallen, daar ze 't toch wel bemerken.
Normaal.... volkomen normaal.... en juist op dit uur.
Starend naar de telefoon... "Toch wel wat duur."
Nergens mijzelf voor schamen.
Toch maanden later moest ik de rekening betalen,
door alle roddels en verwijten in m'n ziel te halen.
Normaal ... volkomen normaal ... en juist op dit uur.

"Want... "dat zeggen ze allemaal."
Niet normaal... pak jezelf eens even beet."
Alleen, geheel alleen.... ja ... dit moet izelf verwerken.
Geen burens lastig vallen, daar ze 't toch wel bemerken.
Normaal... volkomen normaal... en juist op dit uur.

elektronies geweld

Iedereen die in een ziekenhuis, gevangenis op straat, in een hotel of thuis, in slaap of bewusteloos geweest is heeft kleine radio zender ontvanger gehoorapparaatjes in plaats van de midden oren achter artificieele oortrommel vliezen, ze hebben kleine roestvrij staal punt elektrodes, zoals kleine naaltjes in de hersens. Die roestvrij staal punt elektrodes zijn verbonden met kopere draadjes aan een kleine radio zender ontvanger centrale gebouwt met silicium chip elektronica een soort schakel. Het geheel zit binnen de schedel en wordt geïnstalleert door de oog holttes en kleine gaatjes geboord in de schedel. Radio signalen van en naar die kleine radiozender ontvanger centrale in de kop observeren en regelen de potentieel verschillen en zwakstroom vloeitussen elektrodes (kleine roestvrij staal naalden) in de hersens. De antennes en cabels naar de kantoren die dit regelen zijn onder de grond verspreid rond de wereld zijn kantoren waar mensen, genoemd psycotechnicians, met computers en toetsen en knoppen en t.v., ons afluistert, stem afdrücken maakt door onze ogen kijken en filmen, ons panieken, ofzwaar verdoven, soms praten door de kleine radio zender ontvanger gehoor apparaatjes en de elektrodes in onze hersens gebruiken gedurende ons leven voor financiële redenen. Dit wordt gedaan als politiek, politie, leger, en arbeid dwang middel Om mensen harder te laten werken voor lagere lonen. Symptomen Zijn kijken met ogen dicht, agressiviteit, passiviteit, stem tone veranderinge erecties, en kut gevoelens, kinderachtig worden, tegen je eigen fluistere getril in de oren en hersens, hoofd pijn, stotteren, moeite lopen en slapen, ademen, bewusteloos rond lopen, iemand anders praat met je keel en tong of neemt je lichaam over, knip ogen, kussen nek heen en weer bewegen, hard praten, verlegen worden.

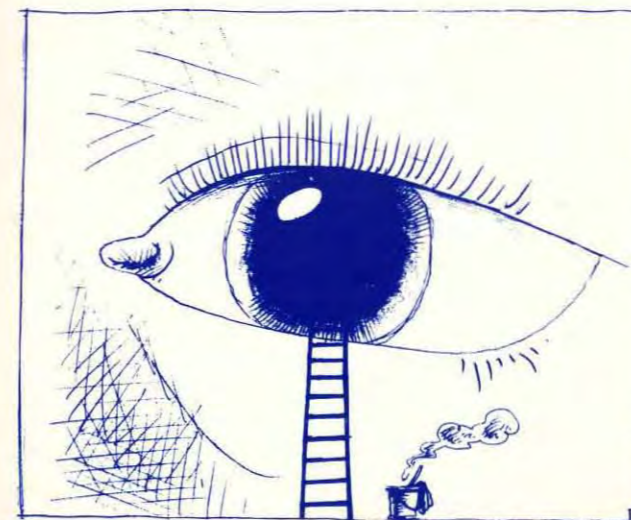

postbus 1020, 1200ba boomborglaan 30
Hilversum

Tegen Electrodes Party NMB rekening 675554829

Een nieuwe politieke party, die tegen het huidige systeem van roestvrij staal elektrodes in de hersens en kleine radio zender ontvanger gehoor apparaatjes in plaats van de midden oren is. Als de tegen elektrodes partij een verkiezing wint zouden zij op een democratische en wettige manier.

1. Geen roestvrij staal elektrodes meer fabriceren of importeren of in de hersens installeren.
2. Geen kleine radio zender ontvanger gehoor apparaatjes of radiozender ontvanger centrales meer fabriceren of importeren of aan ziekenhuizen verkopen of in de kop installeren.
3. Geen batterijen kleiner dan een gegeven maat fabriceren of importeren.
4. Vrije schouwing van roentgen photos E.E.G. en sonic scans
5. Destructie en halt van fabricage en importatie van alle schedel boor apparaten.
6. Mechanische oren als mensen doof worden.
7. Hersen chirurgie om batterijen, elektrodes micro radio zender ontvanger gehoor apparaatjes en radio zender ontvanger centrales uit de hersens te halen.
8. kantoren van de psycotechnicians beschouwen en dan slopen.
9. De antennes en leidingen onder de grond opsporen en ze eruit halen.
10. Een wet maken die alle operaties toegankelijk maakt tot het publiek en familie.
11. Het verbieden van hersen operaties.
12. Een partij roentgen photo apparaat kopen.

VLOEK NIET Etcetera

IK BEN ZIEK

Muisjes trippelen over de vloer; rattenvergif is bij de hand. Hoe lang ligt André hier. Een week, een maand, een jaar of een eeuwigheid? Hij weet het niet. De roze korrels lonken.

Hij staat op in zijn spijkerkieren, die reeds een maand zijn lichaam niet verlaten hebben. André strijkt door zijn krullende manen, tot ze even in de war liggen als zijn hersenen. Een vreemde macht, buiten hem dwingt hem naar het raam lopen. Een helverlichte maan staat als een volle bol te schijnen in het venster. Hij strekt zijn armen uit; zijn hand reikt het koele glas. Hij pakt de maan in waan.

"Dit is absurd; ik ben gek. Geen mens kan de maan pakken", flitst door zijn hoofd. "Ik ben ziek; dit kan niet", sprak hij luid, nee, hij schreeuwde het uit. Niemand hoort zijn kreet; het huis ligt donker en verlaten. Waan en werkelijkheid bespringen hem in afwisselende geuren. Hij grijpt zijn slingerende jas en loopt huilend naar buiten. Zijn schoenen tikken genadeloos ritmisch tegen de kouwe straatstenen: "ik ben gek; ik ben gek". Een telefooncel herrijst uit de grond als een machtige totempaal van de westerse wereld.

André speurt zijn broeksakken af en vindt drie kwartjes. Hij draait een nummer, spellend cijfer voor cijfer. De telefoon gaat over. Hij aarzelt en wil de hoorn nog net op tijd neersnijten. "Met Ben de Waard", bast het in zijn oren. "Hallo, Ben, hier is André", antwoordt hij mechanisch. Plots huilt hij als een wild dier. "Ben, ik ben ziek", snikt André de hoorn in. En hij vervolgt: "Kom naar me toe. Ik kan het alleen niet meer dragen. Ik ben bang voor dat rattenvergif". Stilte aan de andere kant van de lijn. Dan klinkt het weloverwogen. "Ik kan vandaag onmogelijk komen. Ik moet zo werken en het is autolose zondag", zegt Ben. Om dan aarzelend te vervolgen: "Hou je het tot morgenmiddag; dan kom ik direct naar je toe na mijn werk". André krijgt nog net een fluisterend "ja" door de lijn en hangt op.

De volgende dag. Ben belt aan bij André's flat. André ligt op zijn bed en aarzelt opnieuw, of hij zijn broer en dus de werkelijkheid zal binnenstappen. Hij schaamt zich voor de enorme bende in zijn appartement. Er wordt opnieuw gebeld. André loopt naar de deur en laat zijn broer binnen. Ze zwijgen. Ze kijken elkaar aan. André ziet Ben als een reus, als een heilige met een stralenkrans rond zijn hoofdhaar, een ring van zelfvertrouwen, die hij node mist. Ben vraagt, of André nog spullen wil pakken, zodat ze zo snel mogelijk uit de bende kunnen weggaan om naar zijn huis te gaan. André pakt een paar kieren in een sporttas, ziet om zich heen en lacht schamper: "Wat een rotzooi, he". Ze lopen naar het Fiatje van Ben. De laatste heeft nog niets gevraagd over de toestand van André. In de auto praten ze over de plannen van Ben om een eigen huis te kopen samen met zijn vrouw. André is blij, omdat hij voor het eerst sinds twee maanden weer met een mens van vlees en bloed zit te praten en omdat hij wordt weggereden van de plek, waar hij als volslagen kluisenaar had gewoond.

Bij Ben thuis eet André voor de eerste keer sinds weken een volledige warme hap. Hij had een week lang de straat gemedend, uit angst voor mensen, auto's en de dood, maar het meest uit angst voor bekenden met moeilijke vragen. Zijn etensvoorraad was geslonken en hij had zich dagen lang moeten redden met water en rijst. Zijn lichaam was gedesorienteerd. Hij had last gehad van diarree en obstipatie in een afwisselend ritme. In die laatste week sliep hij gemiddeld veertien uur per dag, maar hij werd telkens verkrampd wakker en totaal niet uitgerust. Zijn lichaam was als een plank; zijn spieren stonden stijf en gespannen als een veer. Bij Ben en zijn vrouw voelt hij zich langzaam bijkomen en keert hij weer tot de wereld van de werkelijkheid en de paniek in zijn bloedbanen neemt langzaam af.

In een gesprek met Ben, legt hij uit dat hij zich twee maanden terug had opgesloten in zijn flat, dat hij geleefd had als kluisenaar zonder God. De angst had hem steeds meer in zijn macht gekregen. André vertelt dat hij iedereen voor de gek hield door te doen alsof hij bleef studeren, maar hij durfde de trein naar Amsterdam niet meer in. Die stad was een groot, log monster, dat hem in zijn fantasie zou opslorpen en al zijn bloed uit hem zou opzuigen. Zijn werk had hij al eerder opgegeven. Eerst overheerste de angst, vervolgens de somberheid en tenslotte de depressie, waarin zijn hele leven zinloos was geworden. Zijn ogen keken in een grijze, gestorven en kansloze vlakte. Voor zijn gevoel koos hij voor het oneindige niets. Hij zette zijn radio niet meer aan, uit vrees dat de burens hem zouden ontdekken. Hij deed zijn licht niet meer aan, uit vrees voor voorbijgangers.

Wordt vervolgd

huiswerk

Een psycholoog van het psychiatrisch ziekenhuis Bloemendaal in Den Haag gaf een vrouwelijke patient als huiswerk op om te vrijen, lachte haar uit en weigerde verdere therapie, omdat ze dat volgens hem, om welke reden dan ook, toch niet zou doen. Zij vroeg hem, na een flinke ruzie (b.v.) of hij soms zelf met haar zou willen vrijen, waarop de therapeut zeer onbeschoft gereageerd heeft.

Dus: "Ga vrijen, (dat zou ik zelf met jou niet willen, ha, ha, ha), je doet dat niet, hoepel maar op".

KLEINE werken

De geschriften, die Spinoza 300 jaar geleden optekende, hebben door de zegeningen van Chr. een keur verdient.

Niettemin faalt in menselijk opzicht het menszijn in de betekenis van de wijsbegeerte. Automatisch is daardoor voor velen het uitzicht belemmert oftewel onopgehelderd gebleven.

Ter onderscheiding had men het logisch moeten vermijden, dat door Spinoza het enige contact met de mede daardoor, in dispensatie gekomen scholastische filosofie, aan dit citaat het gras voor de voeten heeft weggemaaid.

Let wel; voor de geschiedenis der thomist is daarmee naschoolwerk geboden.

een
bloem
voor
elke

Oók naar de arbeids-"therapie"? waar je met "waardeloos" materiaal aan je genezing mag gaan werken in hondse hokken, koud en kaal, te slecht voor de bio-industrie, doch wel "binnen Medische Perken".

Heb je al verplichte poppen gemaakt? Die beelden je "karakter" uit Maak er maar niet meer dan één Anders ben je mogelijk "Schizofreen" Wat zeg je? "Hieraan ga ik kapot" Ach, wie ziet jouw "brokken"? De deuren zijn op slot.

En hier heb je steentjes; klein en fel Maak nu eens een mooi mozaïek. Dát dacht ik wel; je legt een "kruis". Ze maken je ook zo dodelijk ziek in dit vervloekte Satanshuis. Je hoort er de klokken van de Het.

En nu nog de tekening. Vrije "expressie" maar het is jouw "impressie" onder dwang. Je brengt 't niet verder dan 'n naakte boom, Stikkend in je hyperventilatie-syndroom. "O God. Wanneer volgt mijn zwanenzang? Mijn "Weldoener" maakt me doodsdoods-bang. Kruisweg der ontelbare "geëtiketteerden".

Hoe kan ik mijn "dokter" nog meer behagen? Ik schenk hem mijn eigen "Passie-bloem". "Dokter, voor U en goed bewaren. Judas-penning en duivels-naaigaren om als "anjer" in Uw knoopsgat te dragen. U bent de "Bloem der Natie en Hollands Roem".

traan

DEMOCRATIE

Wat is democratie, wat verstaan wij daaronder en hoe zit het (of dat) in elkaar??? Definitie van mij Simon luidt: Democratie is; Zeggen wat je wilt, maar doen wat je gezegd wordt.----- Democratie is vrijheid voor de handige jongen om ONgestraft mededemocraten op te lichten (Zwolsman, A.C.J.A. Nollen omkooppolitessen enz. enz. Vergeet ook onze P.B. niet, ook die profiteerde van onze DEMOCRATIE. Ook uitbuiting mag, ondernemers die hun werknemers te weinig loon betalen.----- Hier in Holland dat met de Skandinavische landen behoort tot de meest menselijke (eerlijke) landen ter wereld, zijn het er 30.000 volgens het jongste onderzoek.----- Democratie biedt de mogelijkheid om iedereen, zo mogelijk vanaf zijn (of haar) geboortedag, zoals het ook met mij en miljoenen andere medeburgers is gebeurd, hun geest te indoctrineren met alle mogelijke en nog meer ONmogelijke WAANZIN, om als die geesten genoeg vergiftigd waren hun lichamen te verbruiken tot meerdere eer en glorie van de Indoctrinanten. Ik meen Simon de Religiën. Onverschillig wat voor soort vergiftiging er ook plaats vind, in een democratie mag dat allemaal. Daarom hebben wij in onze "vrije wereld" zoveel van die handige jongens, die dank zij onze democratie je bestoken met alle denkbare soorten geestelijke KOLDER. Laten wij er eens wat opnoemen; Christelijke indoctrinaties, hoeveel soorten zijn er daarvan?? Tientallen soorten waren er al en die splijten de laatste tijd weer in groepen, zoals "De jeugd voor Christus; Kinderen Gods en nog meer van dat fraais en allemaal stammen zij weer af van "het echte Onvervalste Christendom". En al die vrome en gogeme geestelijke lieden leven hier bij de gratie van onze DEMOCRATIE. En in b.v. Z.Amerika weten de geestelijke indoctrinanten zich te handhaven door Dictatoren, die hun dictatuur in stand houden met medewerking van de Internationale groot kapitalisten, waarvan een deel zich verschuilt achter "LIBERALISME".

De geestelijke indoctrinanten houden het volk (ons dus) onwetend en het volk kan daardoor door de bezitters (de Multinationals en grootgrond bezitters) arm tot zeer arm worden gehouden. Zie naar Somoza van Nicaragua.----- Democratie is een vrijbrief voor alle handige lieden (Robert Vesco) die in het groot of in het klein willen profiteren.

DE SPUIT

.... toen begonnen ze mij te spuiten, ze zeiden dat was voor mijn trillende handen. Toen ik ontslagen was heb ik mijn dokter het volgende schrijven bezorgd.

Dokter: Door dezen deel ik U mede dat ik mij NIET meer laat spuiten. De spuiten zijn ervoor dan kunnen de heren doktoren zeggen dat ik geestelijk gestoord ben.

Mijn huisarts kwam mij een bezoek brengen en gaf mij gelijk. Het spuiten was afgelopen. Zoals ik u reeds schreef ben ik vorig jaar ook hier geweest, in Port-Natal. Toen begonnen ze me weer te spuiten. Verleden jaar augustus ben ik weer ontslagen. Nu ben ik 27 februari weer hier aangekomen. Weer heb ik

thuis geen spuit gehad. Of ze mij nu spuiten of niet, mijn gedachten zijn precies hetzelfde alleen mijn handen beginnen te trillen, daar krijg ik nu 5 tabletten per dag voor.

jij ook?

Ik heb last van lichamelijke klachten na dat ik gemasturbeerd heb. Pas na een aantal jaren nadat ik dat voor de eerste keer gedaan heb, ben ik mijzelf daarvan bewust geworden. Ik had het eerst helemaal niet door en leefde er maar mee en gaf anderen in plaats van mezelf de schuld er maar van. Pas na jaren gezocht te hebben naar een oplossing heb ik er een gevonden. De klachten zijn dat je je minder fatsoenlijk gedragen kunt en dat je gauwer geprikkeld wordt dat je ogen verstarren en dat je lichaam ergens gaat verstijven vooral je hand en je arm waarmee je het gedaan hebt en dat je lichaam vies, raar en onfatsoenlijk voelt. Soms zo, dat het werkelijk irritant wordt en dat je er geen uitweg meer voor kunt vinden. Vaak lijkt het voor jezelf zo dat je nog masturbeert en dat anderen dat zien en dat dan maar heel raar en vies vinden. De manier om er af te komen is gewoon wrijven over een deurmat of een andere mat. De mate van effectiviteit van dit wrijven ligt aan de mat die gebruikt wordt en meestal is er na vijf minuten bij een goede mat wel vanaf. Mijn vraag is hebben meer jonge mensen daar last van en zijn die klachten nu louter psychisch of louter lichamenlijk of een combinatie van die twee, of heeft de psyche er geen moer mee te maken, dat laatste geloof ik zelf. En wat is nou de oorzaak vanal die rare gevoelens dus waar komt het nu eigenlijk door. p.s. Zo'n mat die op de grond binnen ligt op het Jac in Groningen voor de achterdeur voldoet na mijn ervaring (tot nu toe) het beste.

vagevuur

Ik zit nu voor de radio te luisteren, en ik hoor verschillende dingen van jullie. Ik zal ook iets vertellen tegen jullie. Ik ben patiënt in Heiloo, dat ziekenhuis heet St. Willibrordesstichting. Ik woon nu in Buitenzorg. Dat staat tegenover het ziekenhuis. Ik droom soms heel veel over vrouwen. Ik vertel het zo weer verder. Ik zeg dan b.v. tegen vrouwke, mag ik onder jouw bibs, en dat wil zeggen, ik zou graag jouw urine willen voelen. En het gaat zo zalig dat ik het ook in het echt zou willen meemaken. Maar als ik buiten loop en ik zie een vrouwke, durf ik het niet te vragen. Maar ik durf het wel haar te schrijven. Mits dat zij erom vraagt, want ik durf wel tegen een vrouw te zeggen. Ik zou best met jouw in het vagevuur willen. Dan weet ik of ik denk, zij weet het toch niet wat het betekent. Snappen jullie wat ik nou bedoel? (nee, dat laatste niet. red.)

Ik lees wel eens de popfoto en schrijf wel eens naar zo'n vrouwke. Ik schrijf hetzelfde wat ik jullie net heb geschreven. Maar dan durf ik mijn adres niet te geven. Snappen jullie dat, waarom ik mijn adres niet schrijf? En ik meen het heel echt serieus hoor. Ik ben een jongen van 28 jaar. En ik wil alleen van een vrouw urine voelen en zo geil ben ik nou. Dit wou ik schriftelijk kwijt mensen. Wat moet ik doen, ik ben zo bang dat ik in aanraking kom met de politie. Maar ik heb er al verschillende geschreven. Ik eindig mijn brief met vriendelijke groeten.

OPROEP aan alle patienten

Door stil te blijven zitten of door slaafs de bevelen van de doktoren en het personeel te volgen, maken wij ons zelf medeschuldig aan mistoestanden in inrichtingen. Er moet dus iets gedaan worden. Om te beginnen kunnen wij **PROTESTEREN**. Fel, aanhoudend, opdringerig protesteren. Protesteren tegen alles wat in onze ogen niet klopt. Protesteer tegen het slechte eten en blijf protesteren totdat het beter wordt. Vraag iedere dag de dokter te spreken om ook bij hem je klachten te brengen. Laat je niet afschepen met het smoesje dat "dokter vandaag geen tijd heeft". Deze mensen die een ontzettend dikke boterham verdienen aan de ellende van zieke mensen (en mensen die eerst ziek gemaakt worden) moeten dan maar tijd maken om ons aan te horen. Dwing ze om naar je te luisteren en laat ze de tv dan maar even afzetten. Protesteer tegen de autoritaire houding van vele personeelsleden jegens de patiënten. Vraag, nee EIS betere ontspanningsmogelijkheden, betere woonaccommodatie, betere behandeling, meer inspraak in de hele gang van zaken, meer openheid van de kant der doktoren. EIS dat er naar je geluisterd wordt, en als je merkt dat je niet serieus wordt genomen, zet dan je woorden kracht bij met DADEN. Weiger dwangarbeid te verrichten. Weiger je uit te laten buiten. Staak dus. EIS andere, betere vormen van therapie, bijv. gespreks- en speltherapie i.p.v. op productie gerichte dwangarbeid. Laat de heren doktoren maar zelf pitrietmandjes gaan vlechten. Weiger medicijnen als je het gevoel hebt dat je ook zonder kunt. Laat je niet als een onmondig kind behandelen. Schrijf ingezonden stukken naar de kranten. Wees solidair met je medepatiënten en met dat deel van het personeel dat achter je gerechtvaardigde eisen staat. Praat met elkaar en luister naar elkaar. Steunt elkaar in de strijd.

uit:

"DE ZIEKENVRIEND"

NO 3 2^e jr

INSPRAAK INSPRAAK INSPRAAK INSPRAAK INSPRAAK
IK WIL NIET IEMAND ZIJN, NEE
MIJN SCHOENEN WIL IK NIET AAN, DIE ZIJN TE
PLAT, IK BEN NIET AANGEPAST MET KLOMPEN.
EIGENLIJK WIL IK NIET AANGEPAST ZIJN AAN EEN
MAATSCHAPPIJ, WEL WIL IK AANGEPAST ZIJN AAN
MENSEN.

WAT HOUDT AANGEPAST EIGENLIJK IN?
AANGEPAST, IK HEB AL ZOVEEL AANGEPAST MAAR
STEEDS WEER UITGETROKKEN.
HET LIJKT ALSOF IK KLEREN DRAAG, (DRAAG ALTIJD
WEL IETS VAN MIJN AANPASSINGEN) MAAR HET IS
EEN VREEMD BIJEENGERAAPT ZOETJE
HET PAST NIET BIJ ELKAAR

GODELIEVE LAARHUIS

EEN GELUKKIG MENS PLEEGT GEEN ZELFMOORD

MIJN PRIVETERREUR (wordt vervolgd)
Moedwillig werd ik met mijn hond Bengo op het zebepad aangereiden door een auto en de volgende dag door middel van willekeurige arrestatie opgesloten in het psych. ziekenhuis 't Huis te Utrecht.
Daar kreeg ik pilletjes tegen mijn zg. ziekte nl. waanideeën en hallucinaties omtrent mijn priveleven b.v.-t.v.

RAPPORTJE OVER S.S./K.G.B.(?)
DOKTERS (wordt vervolgd)
Psychiater van Ditmar werkzaam in 't Huis te Utrecht.
Heeft Gerard Fok jarenlang vastgebonden met leren riemen en dwangbuis.
Martelt en verricht vivisectie op mensen enz.

MENSEN MARTELEN IS GEEN THERAPIE (gezondheid)

HANDIGHEID

Wie is er onzeker? De mensen die het nog niet gevonden hebben. Het 'het' is in dit geval een bepaalde positie van waaruit zij kunnen opereren en hun wensen in daden kunnen omzetten.

Natuurlijk zijn er verschillenden die deze positie wel bereikt hebben of althans denken bereikt te hebben, en men denkt dan vooral aan de hogere. 'Hij heeft het gemaakt' is de veel gebruikte kreet wanneer we het hebben over ministers, professoren ed.

Een loodgieter kan het net zo goed gemaakt hebben, maar toch ontevreden zijn - niet omdat hij zijn werk niet goed zou doen, want dat merken we meteen, maar het kan zijn dat men hem verontachtzaamt, dus geen recht doet aan zijn prestaties. De prestatie maatschappij is in zekere zin op z'n terugtocht, het gaat er nu om met zo min mogelijke moeite, en een zo groot mogelijke 'winst' het doel te bereiken. In dit geval heiligt het doel de middelen. De winst is dus niet meer een gevolg van de prestatie, maar ligt in de prestatie zelf.

Het praatje van de zakenman kan belangrijker zijn dan zijn taak. Het gaat dus om uiterlijkheden: de auto waarin men rijdt, de kleding die men aanheeft, de vrouw waarmee men verschijnt, het drankje dat men drinkt. En natuurlijk: wat men zegt, want dat kan de hele zaak maken of breken. Dat de taal zo'n belangrijk aandeel heeft in dit geval, is een gevolg van het ontbreken van werkelijk onderscheid tussen bv. een minister en een arbeider, want vaak bezitten ze dezelfde goederen, althans kunnen dezelfde goederen kopen. Het onderscheid moet dus van iets anders komen, en dat is in dit geval de taal - het gebruik van adjectieven, voorbeelden en vooral inside-talk, dus slechts voor weinigen begrijpelijk.

Dit handig gebruik van de taal, dat in wezen bedrog is, en een oneerlijk gebruik, zien we allereerst opduiken als men de ander niet met geweld kan verslaan. De psychiater zegt bv. op de vraag van de patiënt: 'ben ik gek?' 'u denkt dus dat u gek bent'. De socioloog antwoordt: 'mogelijk bent u gek' maar niemand zegt: 'ben je gek'.

De vraag wordt dus eerst in een onderzoekssituatie geplaatst en de patiënt antwoordt daarop met 'ja'. Zo heeft hij zichzelf veroordeeld. Dit rollenspel kan zich oneindig hernalen, waarbij men het gevoel heeft dat men er nooit uitkomt, domweg omdat de ene partij zich niet uit. Dit 'zwijgen' dat Foucault terecht omschrijft als een van de grootste gevaren van de therapie. Is dus in wezen een verschuilen achter de ander. Men valt in de rug aan. Maar genoeg daarover.

Deze maatschappij maakt een handig gebruik van de verschillen tussen de mensen doordat zij zichzelf daardoor kan handhaven. Werkelijke verandering ontstaat pas dan wanneer de mensen open gaan praten. Niet wanneer de een zich achter de ander verschuilt. De therapie heeft dus zelf een therapie nodig. Misschien kunnen we daaraan gaan werken.

IDEE VAN EEN GEK, GEEN GEK IDEE

Geachte "Gekken"krant.

Voor de rubriek "trucendoos en tips" weet ik iets. Als je er de aanleg voor hebt en uit je isolatie wilt komen moet je vragen of je mag studeren. Dat gebeurt meestal buitenshuis. Het liep na twee jaar natuurlijk stuk vanwege aanpassing, maar ja toch twee jaar..... Het feit, dat je moet gaan hallucineren zonder medicijnen vind ik onzin, want ze hebben je zo door. Als je het volhoudt, wordt het een gewenning, je kunt beter gekke opmerkingen maken en dan zeggen: "ik kan er niets aan doen, want ik moet me aanpassen". En als er kritiek op je is, zeg je: "ja, ik begrijp het", en het dan te laten volgen met "maar.....". Ook luisteren is belangrijk en veel "ja" zeggen. Dan krijg je nooit ruzie. Ik ben erdoor voorzitter van de afdelingsraad geworden en ben ontslagen, misschien wel omdat ik te lastig werd.

Beste redactie en lezers van de "Gekken"-krant, patiënten en leidinggevenden.

Zou het niet mogelijk zijn om eens een proef te nemen op de arbeidstherapie? Het lijkt me zo leuk om een vaste taak op de arbeidstherapie te hebben. Ik bedoel: de ene heeft als vaste taak om 100 wasknijpers op een dag te maken. Een ander heeft als taak om vijf tafelmattjes te vlechten.

Als je je taak af hebt, moet je in de werkzaal blijven, maar dan mag je zelf een taak kiezen, b.v. pro deo, gratis doorgaan met werken of iemand helpen die zijn taak niet af kan krijgen of praten met een ander die ook klaar is met zijn taak of lezen of handwerken of een brief aan de "Gekken"krant schrijven.

Zeg nou niet dat ik helemaal stapelgek ben geworden. Iedere huisvrouw doet dat. Eerst het nodige routinewerk of sleurwerk en daarna genieten, iedere huisvrouw op haar eigen manier.

PSYCHIATRIE: GEEN GENEZING MAAR DWANG
(vervolg)

In de loop van de opname mag je dan naar arbeidstherapie. In de betere inrichtingen mag je dan knutselen en creatief bezig zijn, maar in de slechtere inrichtingen moet je dan voor de groot-industrieën als Philips en dergelijke, de meest geestdodende arbeid verrichten zoals: lampfittingen, wasknijpers en rieten mandjes maken. Terwijl in de gevangenis gedetineerden daarvoor altijd worden betaald, wordt de psychiatrische patiënt in het geheel geen loon betaald. Dit zijn de goedkoopste arbeidskrachten van de westerse kapitalistische wereld. Het is een grof onrecht deze slavenarbeid genezend te noemen, niemand geneest door deze verschrikkelijke dwangarbeid. Alleen de rijke groot-industrieën worden er nog rijker door. Wat ook een heel kwalijk feit is, is dat je na een jaar onvrijwillige opname je voor je eigen opsluiting moet betalen, en wel f 600,- per maand, dus ze kunnen al je geld afnemen.

In de meeste gestichten worden nog steeds geen moderne psychotherapeutische behandelings methoden toegepast, men wil doodeenvoudig niet zoveel aandacht en geld aan de patiënten besteden. De meeste psychiatrische patiënten hebben geen vrijheden als vrijwandelen, weekend naar huis toe enz.

Alleen als je je lange tijd heel erg goed, en vooral lijdzaam onderwerpt aan de dwangbehandeling, kom je als je geluk hebt in aanmerking voor verruiming van je vrijheden.

De meeste psychiatrische patiënten krijgen zelden bezoek van hun familie, want ze zijn "gek", je kunt met deze mensen beter geen contact hebben. Hierdoor vervreemden deze patiënten al gauw van hun familie, en ze vereenzamen, wat al gauw door de arts als ziekelijk gedrag wordt uitgelegd. Af en toe mogen sommige patiënten zelf geen bezoek ontvangen, omdat dit "beter" voor hen is. Dit zijn erg sluwe zetten van de psychiaters, omdat de patiënt dan niet zijn familie kan inlichten over de hopeloze situatie in het gesticht. De patiënt kan zo vele jaren wegkwijnen in zo'n verschrikkelijke inrichting, en de meeste patiënten komen dan als afgestompte wrakken terug in de maatschappij die hen dit allemaal heeft aangedaan.

Er zijn gevallen bekend dat een patiënt aan het eind van zijn opname de verschrikkelijke en erg beruchte elektroshocks moest ondergaan, om zijn door de opname veroorzaakte ernstige depressies en trauma's op wrede wijze te onderdrukken. Tevens wordt door deze beruchte ingreep een blijvend geheugenverlies bij het slachtoffer opgewekt, waardoor deze patiënt de buitenwereld nooit meer kan mededelen welke verschrikkelijke dingen er achter de muren van de gestichten plaatsvinden. Niet voor niets is er zo weinig bekend van wat er in de meeste gestichten voor gruweldaden gebeuren. Als de patiënt uiteindelijk als een gebroken mens de inrichting na vele jaren verlaat, wordt hij gedwongen als een verstotene verder te leven in een vijandige buitenwereld, die hem niet meer akseptert en hem minacht.

De meeste ex-psychiatrische patiënten leven dan zonder enige vorm van nazorg als een eenzame kluisenaar verder. Geen enkele werkgever wil hun aannemen en ze blijven altijd werkeloos. Dat er tegenwoordig zoveel maatschappij vijandige mensen in deze wereld leven vol wrok en haat over wat hun aangedaan is, komt mede door de houding van de machtshebbers tegenover de machteloze en rechteloze lagere sociale klassen. Dit is een duidelijk kenmerk van de tegenwoordige kapitalistische consumptiemaatschappij. Zolang de minderheidsgroeperingen zoals de psychiatrische patiënten, het stads proletariaat, de gekleurde bevolkingsgroepen als de surinamers, indiërs en molukkers, zo worden onderdrukt door de heersende klasse, zal geweld en chaos altijd blijven voortduren.

HOE KOMT IE EROP, OF:
HOE KOMEN WIJ ERAF?

Hierbij wil ik even vertellen, in wat voor wantoestanden wij hier op Larikshof met name de Startafdeling moeten vertoeven. Wij zijn met zo'n 12 patiënten gehuisvest in een veel te kleine ruimte, bestaande uit een smalle serre, een slaapzaal en 4 droomkamertjes (isoleercellen), geen ventilatie dus kan je zo'n beetje de hele dag in een rookhol zitten, als je in de lagere fasen zit, kun je een keer per dag even naar buiten, boodschappen doen.

Fase 0 ligt zo'n beetje de hele dag in de cel, met zo'n 30 pillen per dag, zogenaamd om te dromen.

Er is geen ruimte voor bezoek, en ergens rustig zitten is er ook niet bij, dus ga je je ergeren aan je medepatiënten.

Dan de behandeling van Jurgen Schneider. Je wordt aangeduidt als Baby, peuter enz. zodat je je eigen steeds kleiner begint te voelen, als je geen familie achter je hebt staan, kun je ook geen gesprek krijgen met J. Schneider. Er is dan wel een bezigheidstherapeute maar als zoiets je niet goed ligt heb je daar ook weinig aan, behalve dan een spelletje kaarten of zo. Een keer per week is er dan de fase en medicijnbespreking, waar je zogenaamd dan inspraak in hebt, maar J. Schneider beslist toch wat je moet slikken, als je weigert, kun je een spuit krijgen.

Soms heb je de neiging om de boel kort en klein te slaan, en als het dan zover is gekomen wordt je platgespoten en in de cel gedonderd, dan ben je daarna paranoia en schrikt van alles wat erom je heen gebeurt, zonder dat er ook maar iemand met je praat. De eigen buitetherapie mag je ook niet zelf kiezen, dus de meesten gaan met tegenzin uiteindelijk toch maar, met het gevolg dat ze een terugval krijgen, en geen stap verder komen, en dan teleurgesteld opstappen, maar de een na de ander moet heropgenomen worden. Of vele gaan weer aan de middelen waarvoor ze juist zijn opgenomen (alkohol, drugs) zonder dat er zelfs dan niet normaal met je gesproken wordt.

Als je geen zin hebt om te knutselen of even alleen wilt zijn, wordt er geschreven dat je lui en passief bent.

Elke morgen sta je weer op met de gedachte, weer een nutteloze dag.

Het enigste wat J. Schneider komt doen is voorlezen uit sprookjesboeken, waar iedereen bij wegloupt of iemand een zuigfles met melk geven, of in bad donderen.

Ik wil er wel even bij zeggen, dat de meeste leerling verpleegkundigen, ontzettend leuk voor je (proberen) te zijn, maar ja ze zitten nu eenmaal in de opleiding dus moeten wel meedraaien in de poppenkast van J. Schneider.

Hopende dat jullie een beetje begrijpen hoe het hier toe gaat, en hoe wij ons voelen, dag in dag uit hetzelfde en natuurlijk hopende dat jullie dit willen publiceren, misschien komen er reacties op, want het wordt nu toch wel eens tijd dat er hier ook iets verandert, in het faseplan van J. Schneider.

VERVOLG ♀♀ RUBRIEK

Mager zijn blijft je uiteindelijke ideaal en het krijgt een magische betekenis: als ik maar slank ben dan . . . zijn al m'n problemen opgelost, dan ben ik gelukkig. Dat blijkt niet op te gaan omdat het voor magere vrouwen even moeilijk is om nee te zeggen als je nee bedoelt. Je hebt als vrouw allang afgeleerd om te zeggen wat je vindt, denkt of voelt. Je bent opgevoed met het idee dat wat een ander (man) wil altijd belangrijker is dan wat je zelf vindt. Je leert op anderen gericht te zijn, je eigen wensen opzij te zetten, en je eigen mening in te slikken. En je gevoelens van boosheid om dit alles vreet je (letterlijk) op.

Want kwaad worden kan al helemaal niet voor een meisje.

Je zou al een stap verder zijn als je er niet meer als vanzelfsprekend vanuit zou gaan dat alleen anderen het voor het zeggen hebben. Of zoals Susie Orbach zegt: "Vrouwen zouden hun mond vaker moeten gebruiken om voor zichzelf op te komen in plaats van alleen om te eten".

LEZEN!

De Amsterdamse vrouwenkrant heeft iedere maand een thema waar over geschreven wordt, zoals vrouw en uiterlijk, wonen, werk, enz. Het novembernummer gaat over depressies. Waarom wordt je depressief, heeft het te maken met je vrouw-zijn?

Hoe ziet zo'n dag eruit waarop alles grijs en grauw lijkt te zijn?

Of hoe is het om maandenlang depressief te zijn?

Een aantal vrouwen die dit gevoel ook goed kennen hebben hun ervaringen hierover op geschreven.

Depressie, een beladen woord, een 'ziekte'. Maar blijkbaar hebben bijna alle vrouwen er wel eens, of meermalen last van.

De vrouwenkrant kun je bestellen door f. 2,50 te storten op gironummer 36 25 920 t.n.v. Vrouwenkrant, Nieuwe Herengracht 95 te Amsterdam, onder vermelding Depressie-nummer.

"De Gekkenbelangengroep" is een belangengroep voor psychiatrische en ex-psychiatrische patiënten. Hij bestaat dan ook uit ex-patiënten en anderen die zich nauw betrokken voelen bij doelstellingen en activiteiten van de GBG.

De GBG vindt dat de oorzaken van veel problemen van psychiatrische patiënten ontstaan door een te groot wordende druk op het individu vanuit maatschappelijke situaties. De huidige psychiatrie verwerkt deze omstandigheden te weinig in de door haar aangeboden behandeling. De opgenomen patiënt zelf is nog steeds volkomen rechteloos, maar ook na het ontslag wordt de ex-patiënt er telkens weer met zijn neus bovenop gedrukt, dat hij tot een 'minderheidsgroep' behoort: voorbeelden van moeilijkheden bij het verkrijgen van woonruimte, werk, onderwijs, uitkering, rijbewijs, etc. zijn er te over.

Vanaf de oprichting in 1974 probeert de GBG deze zaken aan de kaak te stellen en te veranderen. Daartoe zijn er verschillende acties gevoerd, maar ook overleg op verschillend niveau en is de GBG onderdeel geworden van de KZ-werkgroep. Ook behandelt de GBG individuele hulpvragen van (ex-)patiënten. Het werkgebied van de GBG is de provincie Utrecht behalve wat de deelname aan landelijke werkgroepen aangaat.

Momenteel hebben we behoefte aan nieuwe vrijwilligers omdat enkele mensen de groep gaan verlaten en omdat er nog plannen genoeg liggen waar we aan willen werken. Het liefst hebben we mensen uit Utrecht of omgeving die bereid zijn tien à vijftien uur per week aan de GBG-werkzaam te spenderen. Wie daarvoor voelt kan contact met ons opnemen: GBG, Oude Gracht 371, Utrecht of telefoon (op maandagmiddag) 313824.

OPROEP AAN LEDEN EN SYMPATHISERENDE LEDEN WONENDE IN ROTTERDAM EN OMGEVING

Naar mijn mening is het noodzakelijk tot een hernieuwde oprichting te komen van een afdeling Rotterdam en omgeving van de Cliëntenbond.

Ik heb daarom met medewerking van het Dageelijks bestuur het initiatief hiertoe genomen, maar besef zeer goed dat dit voor één mens een onmogelijke zaak is.

Mijn dringende vraag aan jullie is: **HELP MIJ.**

Niet tot meerdere eer en glorie voor jezelf (dat geldt trouwens voor mij ook) maar in het belang van onszelf als "cliënt" in welke vorm dan ook, maar vooral voor diegenen die machteloos staan in onze maatschappij, verzinnebeeldt in dat moedeloze mannetje, afgebeeld op de omslag van het juninummer van ons Bulletin.

Ik zou het erg op prijs stellen reacties van jullie te ontvangen; liefst schriftelijk, maar desnoods telefonisch.

Adres: Cliëntenbond in de welzijnszorg
Afd. Rotterdam en omgeving (i.o.)
Postbus: 59 3150 AB Hoek van
Holland
Telefoon: 02747/3245 (alleen
's avonds)
Mijn naam is: Ferry G. Nieuwenhuijsen.

OPROEP AAN STEMMEHOORDERS

Wanneer U stemmen hoort en daar niet tevreden over bent kunt U nog steeds meedoen aan onze actie tegen stemmen.

Voor al diegenen, die naar het KRO-programma over stemmen hebben geluisterd, en ook voor diegenen, die de radiostem niet hebben gehoord: stuur Uw reacties naar postbus 3286, Amsterdam.

ISOLATIEFOLTER

Werkgroep Psychiatrie Zuid
van de Kliëntenbond
p/a Kleine Berg 9a
Eindhoven

Telefoon: 040-448909 b.g.g. 040-815349

ISOLATIEFOLTER BINNEN DE RIJKS PSYCHIATRISCHE INRICHTING.

Het langdurig isoleren van mensen, vooral van TBR gestelden wordt binnen de RPI zo normaal gevonden dat er niet eens een beleid voor bestaat. De vanzelfsprekendheid waarmee mensen geïsoleerd (in de wat mildere vorm heet dit separeren) worden, op momenten dat de onmacht van de psychiatrie en dus van ons politiek bestel om bepaalde problemen het hoofd te bieden naar boven dreigt te komen, doet vermoeden dat in veel gevallen er sprake is van willekeur en rechteloosheid.

Menssonwaardige vormen heeft dit isoleren aangenomen bij de 26 jarige Frans Kroll, die, met een kleine onderbreking, nu al ongeveer 12 weken geïsoleerd wordt. Via de gevangenis en de Psychiatrische Observatiekliniek te Utrecht is Frans enige tijd geleden op de RPI beland. Omdat hij daar naar hij zelf zegt knettergek dreigt te worden, kiest hij de vrijheid door een paar verplegers op te sluiten. Binnen de RPI geldt echter 'Wie ontvlucht is tot nader order zijn vrijheden kwijt' zodat Frans toen hij vrijwillig terugkeerde onmiddellijk voor 6 weken in de isoleercel wordt opgesloten. Geen bezoek, geen contact met andere mensen maar 6 weken lang in een kale grauwe en geluidsarme cel van 3 m bij 3 m.

De inboedel bestaat uit een stalen bed en wat sanitair. Na 6 weken krijgt hij wat meer vrijheden maar wordt na een stoeipartij weer in de isoleercel gestopt nu met dwangbuis. Na 4 dagen wordt de dwangbuis verwijderd. Frans blijft in de isoleercel en wordt knettergek. De enige reactie van de RPI op dit soort situaties is dan altijd: Medikatie, het volstoppen met medicijnen, onder het motto 'dan voelt hij tenminste niet dat hij knettergek wordt'.

De Werkgroep Psychiatrie Zuid van de Kliëntenbond vindt dat hier sprake is van FOLTER en wel in het bijzonder van ISOLATIEFOLTER. Wij eisen onmiddellijke opheffing van de isolatiefolter op Frans Kroll en alle andere geïsoleerden binnen de RPI. Wij roepen iedereen op de isolatiefolter op Frans te

doorbreken door hem te schrijven, op te bellen of ervoor te zorgen dat Frans minstens een maal per dag bezoek krijgt. Zijn adres luidt:

Frans Kroll, p/a Revalidatie 2, gebouw FPK van de RPI, Boschdijk 771, Eindhoven.
Telefoon 040-447995.
Bezoektijden ma t/m vr 18.30-19.30, za en zo 11.00-16.00.

Namens de Werkgroep Psychiatrie Zuid van de Kliëntenbond: H. le Blanc.

wapens tegen de eenzaamheid

- Op Uw voordeur een bordje met "Welkom" en vele eenzamen zullen bij u binnen schuivelen. 't Liefst de deur op een kier, de koffie bruin en/of de soep klaar. Wedden dat u gezelschap krijgt.
- Bezoek jongeren centra. U weet niet half hoe lief de jongeren van karakter zijn. Leer hen toch kennen.
- Ga baby zitten. Of vrijwillig hulp verlenen. Er zijn echt mogelijkheden genoeg. DO IT. Maar uw zelfzucht moet u wél overboord gooien want de zelfzucht maakt eenzaam.